

Lycopodiophyta

Lycopodiaceae (plavuňovitě)

***Lycopodium clavatum* L. (plavuň vidlačka)**

- listy zakončené bělavým chlupem; výtrusnicové klasy zpravidla po dvou, „stopkaté“
- vřesoviště, světlé lesy, na kyselých substrátech; VI-VIII; roztroušeně až vzácně
- jedovatá; výtrusy používány k divadelním efektům, v daktyloskopii, v lékařství

***Lycopodium annotinum* L. (plavuň pučivá)**

- listy špičaté, nezakončené chlupem; výtrusnicové klasy zpravidla jednotlivé, přisedlé
- podmáčené horské smrčiny; VII-IX; roztroušeně až vzácně

Equisetophyta

Equisetaceae (přesličkovitě)

***Equisetum arvense* L. (přeslička rolní)**

- první (spodní) článek postranních větví delší než (nebo stejně dlouhý jako) listová pochva; listy (většinou 6-19) s nevýrazným blanitým lemem; lodyha s nevýraznými nízkými papilami; postranní větve ± silné, tuhé, vzpřímené
- ruderalizovaná místa, okraje polí a cest; III-V; velmi hojně
- záměny: *E. palustre*, *E. pratense*
- na jaře vytváří nezelenou fertilní lodyhu, po jejím odumření vyrůstá letní zelená sterilní lodyha

***Equisetum sylvaticum* L. (přeslička lesní)**

- postranní větve 1-2krát přeslenitě větvené, jemné, většinou převislé; lodyhy pokryté vysokými špičatými papilami
- vlhké lesy, okraje lesních potoků; IV-VI; dosti hojně
- na jaře vytváří nezelenou fertilní lodyhu, která se později zazelená

***Equisetum palustre* L. (přeslička bahenní)**

- první (spodní) článek postranních větví kratší než listová pochva; listy (většinou 6-8) s výrazným bělavým blanitým lemem; lodyhy hluboce brázdité
- podmáčené louky, okraje vod, rašeliniště; V-IX; dosti hojně
- záměny: *E. arvense*, *E. pratense*
- vytváří jediný typ lodyhy - letní zelenou na vrcholu s výtrusnicovým klasem

***Equisetum pratense* Ehrh. (přeslička luční)**

- první (spodní) článek postranních větví výrazně kratší než listová pochva; postranní větve jemné, většinou převislé; listy s výrazným bělavým blanitým lemem; lodyhy pokryté vysokými špičatými papilami
- stinné lesy v kaňonech řek; IV-VI; dosti vzácně
- záměny: *E. arvense*, *E. palustre*
- na jaře vytváří nezelenou fertilní lodyhu, která se později zazelená

Polypodiophyta

Aspidiaceae (kaprad'ovitě)

***Phegopteris connectilis* (bukovinec osladičovitý)**

- dolní pár lístků nazpět skloněný; lístky přirostlé ke vřetenu po celé šířce
- kyselé horské stinné lesy, skály; VI-VIII; roztroušeně

***Gymnocarpium dryopteris* (bukovinec kaprad'ovitý)**

- vřeteno listů nezláznaté; čepel tenká, v obrysu ± rovnostranně-trojúhelníkovitá, s 3-5 hlavními lístky

- stinné kyselé lesy, vlhké skály; VII-VIII; roztroušeně

***Dryopteris filix-mas* (L.) Schott (kaprad' samec)**

- listy jednoduše zpeřené, na bázi užší než ve střední části, tmavě zelené; výtrusnicové kupky okrouhlé
- stinné (zejména jehličnaté) lesy, vlhké křoviny; VI-IX; hojně
- záměny: *Athyrium filix-femina*

***Dryopteris carthusiana* (kaprad' osténkatá)**

- listy 3-4x zpeřené, na bázi nejširší, světle zelené, v obrysu úzce trojúhelníkovitě-kopinaté; pleviny jednobarevně světle hnědé, max. 1 cm dlouhé; řapíky a listy naspodu nežláznaté
- vlhké lesy; VII-VIII; dosti hojně
- záměny: *D. dilatata*

***Dryopteris dilatata* (kaprad' širolistá)**

- listy 3-4x zpeřené, na bázi nejširší, tmavě zelené, v obrysu široce trojúhelníkovité; pleviny s výrazným tmavě hnědým středovým pruhem, dlouhé, dlouze zašpičatělé; řapíky a listy naspodu žláznaté
- stinné lesy; VII-VIII; dosti hojně
- záměny: *D. carthusiana*

Aspleniaceae (sleziníkovité)

***Asplenium septentrionale* (L.) Hoffm. (sleziník severní)**

- listy dlouze řapíkaté (řapík min 2-3x delší než čepel), vidličnatě větvené v úzké, přímé úkrojky
- nevápenité skály; VII-X; dosti hojně

***Asplenium trichomanes* L. emend. Huds. (sleziník červený)**

- listy jednoduše zpeřené, v obrysu čárkovitě-oválné; vřetenem po celé délce červeno-hnědé až černé, lesklé
- skály (zpravidla nevápenité), zdi, stinné lesy; VII-VIII; dosti hojně

***Asplenium ruta-muraria* L. (sleziník routička)**

- listy 2-3x zpeřené, v obrysu vejčitě kopinaté
- skály (zpravidla vápenité), zdi, stinné lesy; VII-VIII; dosti hojně

Athyriaceae (papradkovité)

***Athyrium filix-femina* (L.) Roth (papratka samice)**

- listy 2x zpeřené, na bázi užší než ve střední části, světle zelené; výtrusnicové kupky podlouhlé až srpovitě zahnuté
- stinné lesy, vlhké křoviny; VI-IX; hojně
- záměny: *Dryopteris filix-mas*

***Cystopteris fragilis* (L.) Bernh. (puchýřník křehký)**

- listy jemné, světle zelené, 2(-3)x zpeřené
- stinné skály, zdi; VI-X; dosti hojně

Hypolepidaceae (hasivkovité)

***Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn (hasivka orličí)**

- listy 2-3x zpeřené, nápadně velké, dlouze řapíkaté; čepel ± horizontální; listové úkrojky posledního řádu na bázi laločnaté, k vrcholu celokrajné; výtrusnicové kupky kryty ohnutým okrajem listu
- světlé lesy; VII-IX; dosti hojně
- cévní svazky ve tvaru orlice; každý rok vytváří jen jediný list; klony značně dlouhověké (až 1500 let); jedovatá (kyanogenní glykosidy)

Polypodiaceae (osladičovitě)

***Polypodium vulgare* L. (osladič obecný)**

- listy peřenosečné (nezpeřené) s 15-25 nedělenými úkrojky, v obrysu podlouhlé; výtrusnicové kupky bez ostěr
- stinné (nevápenité) skály, vlhké lesy, zdi; VIII-IX; dosti hojně

Pinophyta

Pinaceae (borovicovitě)

***Abies alba* Mill. (jedle bělokorá)**

- jehlice naspoju se 2 voskovými proužky, zploštělé, na špičce ± vykrojené, dvouřadě uspořádané; větvičky ± hladké; borka mladých větví šedavá; samičí šištice vzpřímené, rozpadavé; podpůrné šupiny zřetelně vyvinuté, na vrcholu protažené do špičky
- podhorské a horské lesy; V-VI; dosti roztroušeně

***Picea abies* (L.) Karst. (smrk obecný) (= *P. excelsa* (Lam.) Link)**

- jehlice nezploštělé, na průřezu ± kosočtverečné, špičaté; větvičky drsné; borka hnědá až hnědošedá; samičí šištice převislé, nerozpadavé; podpůrné šupiny zakrnělé
- původně v horských lesích, pěstován po celém území; V-VI; velmi hojně

***Larix decidua* Mill. (modřín opadavý)**

- jehlice ve svazečcích na brachyblastech, opadavé, zploštělé, jemné, světle zelené; samičí šištice vejčité; šupiny tenké, podpůrné šupiny zřetelně vyvinuté
- původně ojedinele ve V Čechách, často pěstován; IV-VI; hojně

***Pinus sylvestris* L. (borovice lesní)**

- jehlice ve svazečcích po dvou, do 7 cm, tuhé; kmen dospělých jedinců naspoju černo-hnědý, nahoře okrový; samičí šištice výrazně dřevnaté, převislé, nerozpadavé, se štítkem; podpůrné šupiny zakrnělé
- lesy, skály, písčiny, často pěstovaná; V-VI; hojně

Magnoliophyta

Magnoliopsida

Aristolochiaceae (podražcovitě)

***Asarum europaeum* L. (kopytník evropský)**

- lodyhy plazivé, kořenující; listy okrouhle ledvinité, naspoju hnědo-fialové, matné, svrchu leskle zelené; P 3, tmavě hnědo-fialové, masité
- stinné lesy, vlhké křoviny; III-V; dosti hojně
- v ČR se rozpadá na několik variet; neobvyklý způsob opylování (*Isopoda*)

Ranunculaceae s.l. (prvskyřníkovitě)

***Caltha palustris* L. (blatouch bahenní)**

- lysé rostliny; lodyhy silné, duté; listy srdčité-okrouhlé, lesklé; C žlutá; plod měchýřek
- podmáčené louky, břehy potoků a rybníků, vlhká místa ve světlých lesích; III-V (-X); hojně
- v ČR se rozpadá na 4 poddruhy (na základě znaků na měchýřkách)

***Actaea spicata* L. (samorostlík klasnatý)**

- listy velké, 2-3krát trojčetně složené; K 4-6, žluto-bílý; C 4-6, bílá; plod bobule
- stinné lesy, vlhké rokle; V-VII; roztroušeně
- záměny: sterilní *Aruncus dioicus* (*Rosaceae*)
- neobvyklý typ plodu - apokarpní bobule

***Aconitum variegatum* L. (oměj různobarvý)**

- listy dlanitosečné; K 5, korunovitě zbarvené, modro-fialové, horní zvětšující v přílbu; C 2, přeměněny v nektária; plod měchýřek
- vlhké listnaté lesy; VII-IX; roztroušeně
- silně jedovatý

***Anemone nemorosa* L. (sasanka hajní)**

- přízemní list zpravidla 1; lístky listenů řapíčkaté; P 6, bílé
- vlhčí zejména listnaté lesy, podmáčené louky; III-V; hojně

***Hepatica nobilis* (jaterník podléška)**

- listy svrchu zelené, většinou se světlou skvrnou, naspodu fialově-hnědé, vytrvávající přes zimu; P (5-) 7-9 (-11), světle fialové, vzácněji růžové či bílé, podepřeny listeny; nažky chlupaté s elaiisomem
- listnaté lesy, světlé křoviny; III-V; dosti hojně (v některých oblastech však téměř chybí)
- barva květů se mění v závislosti na pH

***Ranunculus flammula* L. (pryskyřník plamének)**

- lodyhy ± vystoupavé; listy celokrajně, zubaté; C zlatožlutá; zobánek nažek přímý
- zamokřené kyselé louky, okraje vod; V-IX; dosti hojně

***Ranunculus bulbosus* L. (pryskyřník hlíznatý)**

- lodyha na bázi hlízovitě ztlustlá; lodyhy na bázi odstále, nahoře přitiskle chlupaté, K lístky výrazně nazpět ohnuté, dlouze pýřité; C žlutá; zobánek nažek výrazně zahnutý
- suché louky, stráně; V-VII; dosti hojně
- záměny: *R. repens*, *R. acris*

***Ranunculus repens* L. (pryskyřník plazivý)**

- rostliny s nadzemními kořenujícími výběžky; lodyhy plazivé až vystoupavé; přízemní listy 3-sečné se širokými úkrojky, prostřední úkrojek výrazně rapíčkatý
- vlhké louky, okraje cest, okraje mělkých vod; V-VIII; velmi hojně
- záměny: *R. acris*, *R. bulbosus*

***Ranunculus acris* L. (pryskyřník prudký)**

- rostliny krátce přitiskle chlupaté až lysé; přízemní listy 5-7-četné s úzkými úkrojky
- louky, okraje lesů, křoviny; V-X; velmi hojně
- záměny: *R. repens*, *R. bulbosus*

***Ficaria bulbifera* (orsej cibulkonosná, o. jarní)**

- lodyhy poléhavé až vystoupavé, kořenující, po odkvětu v paždí listů s pacibulkami; kořeny hlízovitě ztlustlé; listy na bázi srdčité; K 3 (-5); C (7-) 8-13, zlato-žlutá
- stinná místa, vlhké křoviny, okraje lesních potoků; III-V; hojně
- v minulosti chybně určována jako *F. verna* Huds. (západoevropský taxon, bez pacibulek, lodyhy nekořenující)

Papaveraceae (mákovité)

***Chelidonium majus* (vlaštovičník větší)**

- lodyhy bíle pýřité, žlutavě mléčící; listy naspodu modrozelené; C žlutá; plod tobolka; semena s výrazným masíčkem
- vlhčí ruderalizovaná místa, intravilán obcí, křoviny; V-X; velmi hojně

***Papaver rhoeas* L. (mák vlčí)**

- lodyha odstále tuze chlupatá; C červená často s černou skvrnou na bázi, vnější lístky širší než delší; prašníky šedo-zelené; blizna (6-) 8-10 (-18)-laločná, laloky za plodu překrývající se
- okraje polí, ruderalní místa; V-VI (-X); roztroušeně, dříve velmi hojně
- latex obsahuje směs 22-24 alkaloidů

***Papaver dubium* L. (mák pochybný)**

- lodyha přitiskle chlupatá; C červená, vnější lístky ± stejně dlouhé jako široké; prašníky žluté; blizna 4-9-laločná, laloky za plodu nepřekrývající se; latex za čerstva bílý až slabě krémový, po zaschnutí žlutý až hnědočerný
- okraje polí, výslunné stráně, lemy cest; V-VI; roztroušeně
- v ČR další blízce příbuzné taxony lišící se zejména barvou latexu

Fumariaceae (zemědýmovitě)

***Fumaria officinalis* L. (zemědým lékařský)**

- lodyhy modrozelené; plody na vrcholu vmáčkklé; K max. 1,5 mm šir., nejvýše stejně široké jako C, opadavé; C 2+2, růžově-červená, souměrná
- pole, rumišť, okraje cest; V-X; hojně

Caryophyllaceae (hvozdíkovitě)

***Moehringia trinervia* (L.) Clairv. (mateřka trojžilná)**

- listy výrazně 3-žilné (zejména naspodu), vejčité, chlupaté; C bílá, kratší než K
- stinné lesy, vlhké křoviny; V-VII; dosti hojně

***Arenaria serpyllifolia* L. (písečnice douškolistá)**

- lodyhy rozložité, vidličnatě větvené; listy drobné (zpravidla do 1 cm), zašpičatělé; C bílá, kratší než K
- okraje polí a cest, výslunné stráně, ruderalizovaná místa; V-X; dosti hojně
- do příbuzenstva patří v ČR další dva obtížně odlišitelné druhy

***Stellaria nemorum* L. (ptačinec hajní)**

- lodyha oblá, v horní části dokola chlupatá; spodní listy výrazně řapíkaté, na okraji brvitě; stylodia 3; C bílá; K nežláznatý
- stinné, vlhké lesy a křoviny, okraje potoků; V-IX; dosti hojně
- záměny: *Myosoton aquaticum*

***Stellaria media* (L.) Vill. (ptačinec žabinec)**

- lodyha oblá, nápadně jednořadě chlupatá; listy lysé; C bílá, kratší nebo jen o málo delší než K, někdy chybí
- vlhčí louky, pole, lesy, ruderalizovaná místa; I-XII; velmi hojně
- do příbuzenstva patří v ČR další dva obtížně odlišitelné druhy

***Stellaria holostea* L. (ptačinec velkokvětý)**

- lodyha 4-hranná; listy přímé, 3-9 cm, křížmostojné, na bázi srostlé; květenství latnaté; všechny listy celé bylinné; C bílá, do poloviny rozeklaná, min. 1.5 x delší než K
- světlé listnaté lesy; IV-V; dosti hojně

***Stellaria graminea* L. (ptačinec trávolistý)**

- lodyha 4-hranná, lysá, chabá; listy na bázi nesrostlé, na okraji brvitě, světle zelené; květenství vidlanovitě; alespoň nejvyšší listy na bázi suchomázdřité; C bílá, rozeklaná téměř k bázi, max. 1.5x delší než K
- vlhčí louky, paseky, křoviny; V-VII; dosti hojně

***Cerastium arvense* L. (rožec rolní)**

- lodyha přitiskle nazpět nebo odstále chlupatá; v paždí listů svazečky drobných listů; C nápadná, bílá, výrazně delší než K
- výslunné stráně, okraje cest, suché louky; IV-VII; hojně

***Cerastium holosteoides* Fr. (rožec obecný) (=C. vulgare Hartm.)**

- lodyha chlupatá; stylodii 5; C bílá, zhruba stejně dlouhá jako K; tobolky výrazně zahnuté
- louky, okraje polí, ruderalizovaná místa; III-VI; hojně

***Myosoton aquaticum* (křehkýš vodní) (=Malachium aquaticum (L.) Fr.)**

- lodyha naspodu 4-hraná, naspodu lysá, nahoře žláznatě chlupatá, poléhavá; spodní listy přisedlé nebo krátce řapíkaté; listy lysé; stylodii 5; C bílá; K žláznatý
- vlhké lesy, stinné křoviny, okraje potoků; VI-IX; dosti hojně
- záměny: *Stellaria nemorum*

***Spergula arvensis* L. (kolenec rolní)**

- lodyhy v uzlinách kolénkovitě ztlustlé; listy ve svazečcích, tenké, naspodu s podélnou rýhou; C bílá, nepatrně delší než žláznatý K
- písčité pole, nezapojená písčité místa; VI-X; roztroušeně

***Spergularia rubra* (L.) J. et C. Presl (kuřinka červená)**

- lodyhy poléhavé; listy ve svazečcích, se stříbřitě lesklými, vytrvalými palisty; C růžová, nepatrně delší než K
- písčité pole, cesty, nezapojená písčité místa;

***Scleranthus perennis* L. (chmerek vytrvalý)**

- trvalka, na bázi se zbytky odumřelých listů; P se širokým (min. 0.3 mm) bělavým lemem, na vrcholu zaokrouhlený; tyčinek 10
- písčité pole, cesty, výslunné stráně; V-IX; roztroušeně - dosti hojně

***Scleranthus annuus* L. (chmerek roční)**

- jednoletka; P bez lemu nebo jen s nevýrazným bělavým lemem. na vrcholu špičatý; tyčinek max. 5
- písčité pole, okraje cest, písčité nezapojená ruderalizovaná místa; IV-X; hojně

***Lychnis flos-cuculi* L. (kohoutek luční)**

- C hluboce 4-dílná s úzce čárkovitými úkroky, růžově-červená
- vlhčílouky; V-VII; dosti hojně

***Silene latifolia* subsp. *alba* (silenka bílá) (=Melandrium album (Mill.) Garcke (knotovka bílá)**

- rostliny dvoudomé (samičí exempláře s nafouklým K, samčí s trubkovitým K); C bílá; stylodii 5
- pole, okraje cest, stráně; VI-X; hojně

***Steris viscaria* (smolnička obecná) (=Viscaria vulgaris Bernh., L. viscaria)**

- lodyhy pod uzlinami a v květenství nápadně lepivé; květenství volný thyrusus; C červená, na vrcholu uťatá
- louky, světlé lesy; V-VII; roztroušeně až dosti hojně
- někdy dvoudomá

***Silene nutans* L. (silenka níčí)**

- rostliny pýřité; květenství rozkladitá lata, květy převislé, dlouze stopkaté; K 10-žilný, bez anastomóz, žláznatý; C bílá
- světlé lesy, křoviny, výslunné stráně, suché louky; VI-VIII; dosti hojně
- květy otevřené pouze v podvečer a v noci a při zatažené obloze

***Silene cucubalus* Wib. (silenka nadmutá) (=S. inflata (Salisb.) Sm., S. vulgaris Garcke)**

- rostliny lysé, sivozelené; K nafouklý, 20-žilný, s anastomózami; C bílá
- louky, světlé lesy, okraje cest, stráně; V-X; hojně

***Dianthus carthusianorum* L. (hvozdík kartouzek)**

- květy ±přisedlé, zkládající ztažená květenství; lodyhy lysé; C červená, neskvrnitá
- suché (zpravidla vápenité) louky, výslunné stráně; VI-IX; roztroušeně

***Dianthus deltoides* L. (hvozdík kropenatý)**

- květy výrazně stopkaté, zkládající řídké květenství; lodyhy krátce pýřité; C růžová s tmavým prstence, bíle skvrnitá
- suché kyselé louky, výslunné stráně, okraje lesů; V-IX; hojně

Chenopodiaceae (merlíkovité)

***Chenopodium album* L. (merlík bílý)**

- jednoletka, bíle „pomoučená“; lodyha světlá, zeleně pruhovaná; listy troboké až kosníkovité
- pole, intravilány obcí, okraje cest, ruderalizovaná místa; VII-X; velmi hojně
- skupina většího počtu příbuzných a velmi obtížně odlišitelných druhů (pro určení nutná semena)

***Chenopodium bonus-henricus* L. (merlík všedobr)**

- žlutozelená trvalka; klubička v koncovém, ± nícím lichoklasu; listy trojboké, na bázi uťaté až hrálovité
- intravilány obcí; VI-IX; dosti hojně

***Atriplex patula* L. (lebeda rozkladitá)**

- lodyhy vystoupavé až přímé; listy úzce vejčité-kopinaté, na bázi klínovité, celokrajné až zubaté; krovky kosníkovité
- rumiště, okraje cest, intravilány obcí; VII-IX; dosti hojně

***Atriplex sagittata* (lebeda lesklá) (=A. nitens Schkuhr)**

- lodyhy přímé, statné; listy na líci v dospělosti výrazně lesklé, na rubu pomoučené, trojúhelníkovité, na bázi uťaté až srdčité, hluboce laločnatě-zubaté; krovky vejčité kosníkovité
- rumiště, intravilány obcí; VII-IX; roztroušeně
- původní v jižní Evropě

Polygonaceae (rdesnovité)

***Rumex obtusifolius* L. (šťovík tupolistý)**

- přízemní listy na bázi srdčité, na vrcholu zaokrouhlené, nekadeřavé; krovky zubaté (zuby alespoň 1 mm dlouhé)
- ruderalizovaná místa, rumiště, okraje polí a cest, vlhčí hnojené louky; VI-VII; hojně

***Rumex crispus* L. (šťovík kadeřavý)**

- přízemní listy na bázi srdčité, vrcholu špičaté, kadeřavé; krovky ± celokrajné
- ruderalizovaná místa, rumiště, okraje polí a cest, vlhčí hnojené louky; VI-VIII; hojně
- slabě jedovatý (kys. šfavelová)

***Acetosa pratensis* Mill. (šťovík kyselý, kyseláč luční)**

- listy na bázi hrálovité; květy jednopohlavné, rostliny jednodomé; krovky delší než nažky
- vlhké louky; VI-VIII; dosti hojně

***Acetosella multifida* (šťovík menší, kyselka mnohodílná)**

- listy na bázi hrálovité; květy jednopohlavné, rostliny dvoudomé; krovky max. stejně dlouhé jako nažky
- okraje polí a cest, stráně, skály, louky; VI-IX; hojně
- v ČR se rozpadá na 3 poddruhy, k jejich určení nutné zralé plody

***Polygonum lapathifolium* L. (rdesno blešník)**

- lichoklasy silné, husté, nepřetřhované, přímé; botky lysé, na vrcholu velmi krátce brvitě; báze květenství lysá; P většinou bělavě-zelený, často žláznatý
- příkopy, vlhké okraje polí, obnažená rybníční dna; VI-X; dosti hojně

***Polygonum persicaria* L. (rdesno červivec)**

- lichoklasy husté, nepřetrhované, přímé; botky na vrcholu dlouze (1-3 mm) brvitě; báze květenství dlouze brvitá; P růžový, nežláznatý
- příkopy, vlhká písčítá pole, obnažená rybníční dna; VI-IX; dosti hojně

***Polygonum hydropiper* L. (rdesno pepřík)**

- lichoklasy silné, úzké, řídké, přetrhované, v horní části ± nicí; listy pálivé; botky na vrcholu brvitě; P hustě žláznatý, žluto-zelený
- příkopy, vlhké okraje polí, obnažená rybníční dna, lesní mokřiny; VI-X; dosti hojně

***Polygonum aviculare* L. (rdesno ptačí)**

- lodyhy silně větvené; květy jednotlivé nebo v chudokvětých klubičkách v paždí listů; botky stříbřitě lesklé
- cesty, ruderalizovaná místa, okraje polí, rumišť; VI-X; velmi hojně
- skupina *P. aviculare*, v ČR zastoupena 3 blízkými příbuznými druhy (k určování nutné zralé plody)

***Fallopia convolvulus* (opletká svlačcovitá) (= *Bilderdykia convolvulus* (L.) Dum., *Fagopyrum convolvulus* H. Gross)**

- lodyhy popínavé nebo ovíjivé, drsné; listy na bázi srdčité, s palisty; krovky jen kýlnaté, max. 3 mm, stopky kratší než P; P narůžovělý
- pole, příkopy, vlhké křoviny; VII-IX; hojně
- záměny: *Convolvulus arvensis*

***Fallopia dumetorum* (opletká křovištní) (= *Bilderdykia dumetorum* (L.) Dum., *Fagopyrum dumetorum* Schreb.)**

- lodyhy popínavé nebo ovíjivé, hladké; listy na bázi srdčité, s palisty; krovky široce křídlaté, 5-7 mm, lesklé; stopky zdéli P; P narůžovělý
- pobřežní křoviny; VII-IX; roztroušeně

Fagaceae (bukovité)

***Fagus sylvatica* L. (buk lesní)**

- listy nedělené, ± celokrajné, na okraji brvitě; kůra světle hnědá, hladká; pupeny vretenovité, špičaté; nažky 2, zcela ukryté v čišce
- podhorské lesy, často pěstován; IV-V; hojně

***Quercus robur* L. (dub letní)**

- listy laločnaté; nažky jednotlivé, pouze na bázi kryty pohárkovitou číškou; listy krátce řapíkaté, na bázi srdčité nebo zaokrouhlené; plody stopkaté
- listnaté lesy v nižších až středních polohách; často vysazován; V-VI; hojně

Betulaceae (břízovité)

***Betula pendula* Roth. (bříza bradavičnatá) (= *B. verrucosa* Ehrh., *B. alba* L.)**

- borka bělavá, lesklá, odlupující se; letorosty téměř lysé, bradavičnaté; listy ± lysé; nažky široce křídlaté (křídla 2-3x delší než nažka)
- světlé lesy, křoviny, skály, pionýrská dřevina; IV-V; hojně, často vysazována

***Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. (olše lepkavá)**

- listy na vrcholu vykrojené či zaokrouhlené, v mládí lepkavé, na rubu lysé; postranní samičí šištice stopkaté
- okolí vod, pobřežní porosty, podmáčená místa; III-IV; dosti hojně

***Alnus incana* (L.) Moench (olše šedivá)**

- listy špičaté, nelepkavé, na rubu šedavě chlupaté; postranní samičí šištice ± přisedlé
- pobřežní porosty, vlhké lesy, zejména podhorské oblasti; III-IV; roztroušeně až dosti hojně

Corylaceae (lískovité)

***Carpinus betulus* L. (habr obecný)**

- borka tmavá, nerozbrázděná, listy na vrcholu špičaté, dvojité zubaté; samičí jehnědy převislé; nažky s trojkřídlým obalem
- světlé listnaté lesy, zejména v nižších polohách (často s *Q. petraea*); IV-V; dosti hojně, často vysazován
- velmi tvrdé dřevo

***Corylus avellana* L. (líška obecná)**

- letorosty a řapíky listů (červeně) žláznaté; listy dvojité zubaté, na bázi srdčité, na vrcholu zašpičatělé; oříšky snadno oddělitelné od kalichovité srostlých listěnců
- listnaté lesy, křoviny; II-IV; dosti hojně

Hypericaceae (třezalkovité)

***Hypericum maculatum* Cr. (třezalka skvrnitá)**

- lodyha se 4 podélnými lištami; K tupý až zaokrouhlený, za plodu výrazně kratší než semeník; listy s nebo bez „perforací“; C zlatožlutá, někdy tmavě tečkovaná
- vlhké kyselé louky, okraje lesů, zejména ve vyšších polohách; VI-VIII; dosti hojně
- obsahuje fotosenzitivní látky a červená barviva přecházející do mléka skotu

***Hypericum perforatum* L. (třezalka tečkovaná)**

- lodyha se 2 podélnými lištami; K úzce kopinatý, špičatý, za květu výrazně delší než semeník; listy „perforované“; C zlatožlutá, tmavě tečkovaná
- louky, okraje lesů, stráně, křoviny, zejména v nižších oblastech; VI-VIII; hojně

Violaceae (violkovité)

***Viola odorata* L. (violka vonná)**

- bezlodyžná rostlina s výběžky; listy často širší než delší, na vrcholu zaokrouhlené; řapíky nazpět přitiskle krátce chlupaté; palisty široce oválné, žláznatě brvitě; listěnce v horní polovině kv. stopky; květy tmavě fialové, vonné, ostruha fialová
- světlé lesy, křoviny (na antropogenních stanovištích převládají kříženci); III-IV; dosti hojně
- velmi často se kříží (zejména s *V. hirta*); myrmekochorní druh - semena s elaiosomy; v Evropě zavlečená (původní ve Středomoří), občas pěstovaná (v různých barevných mutacích); vytváří dva typy květů (jarní chasmogamické + letní kleistogamické)

***Viola reichenbachiana* (violka lesní) (= *V. sylvatica* Fr.)**

- vyvinutá ± bohatá přízemní listová růžice + olistěná lodyha; listy výrazně delší než široké; kališní přívěsky drobné, za plodu nezveličelé, květy do 2 cm dlouhé, sytě fialové, ostuha fialová, na vrcholu zaoblená
- listnaté lesy; IV-VI; dosti hojně
- záměny: *V. riviniana*

***Viola riviniana* Rchb. (violka Rivinova)**

- vyvinutá ± bohatá přízemní listová růžice + olistěná lodyha; listy ± stejně dlouhé jako široké; kališní přívěsky nápadné, často vykousnuté, za plodu zveličelé, květy větší než 2 cm, světle fialové, ostuha bílá, na vrcholu vykrojená
- světlé kyselé listnaté lesy (často doubravy, chybí v bučinách); IV-V; dosti hojně
- záměny: *V. reichenbachiana*

***Viola canina* L. (violka psí)**

- vyvinutá vystoupavá olistěná květonosná lodyha, přízemní listy nepočtené nebo chybí; listy delší než široké, na bázi slabě srdčité až klínovité; C tmavě modrofialová
- vřesoviště, světlé lesy, výslunné stráně; V-VI; dosti hojně

***Viola arvensis* Murr. (violka rolní)**

- květy žluté (někdy s fialovou skvrnou v ústí), max. 1 (-1.5 cm) velké, často nálevkovitě sevřené; horní K lístek delší než horní C lístek; střední úkrojek palistů drobný; pylová zrna pentakolpátní
- pole, ruderalizovaná otevřená místa, výslunné stráně; III-X; hojně
- druh s převládající autogamií (jednotlivé populace jsou ± homogení, mezi sebou se mohou i dosti výrazně lišit)

Cistaceae (cistovité)

***Helianthemum nummularium* (L.) Mill. subsp. *obscurum* (devaterník tmavý)**

- listy vstřícné, s palisty, na rubu chlupaté ale neplstnaté; K chlupatý; C žlutá, snadno opadavá
- výslunné stráně, světlé háje, okraje cest; V-IX; dosti hojně

Brassicaceae (brukvovité) (Cruciferae, křížaté)

***Sinapis arvensis* L. (hořčice rolní)**

- lodyžní listy nedělené, zubaté, řapíky často na bázi nafialovělé; K ± rovnovážně odstálé; C žlutkově žlutá; šešule lysé nebo nazpět štětinatě chlupaté, zřetelně (1-1.5 mm) zobánkaté, chlopně 3-5-žilné
- pěstovaná a zplaňující (pole, okraje cest), původní v jižní Evropě; VI-VIII; roztroušeně až dosti hojně

***Cardaria draba* (L.) Desv. (vesnovka obecná)**

- rostliny šedě pýřité; horní listy srdčitou bázi objímavé; C bílá; plod šešulka; chlopně jednosemenné
- pole, okraje cest, ruderalizovaná místa (původní v jižní Evropě, v současné době se šíří); V-VI; dosti hojně

***Lepidium campestre* (L.) R. Br. (řeřicha ladní)**

- rostliny šedě pýřité; lodyžní listy nedělené, zubaté, horní objímavé; šešulky nesouměrné, lžicovitě prohnuté; široce křídlaté; čnělka srostlá s křídlatým okrajem, delší než zářez mezi křídly
- pole, ruderalizovaná místa, okraje cest; V-VI; roztroušeně až dosti hojně

***Lepidium ruderalis* L. (řeřicha rumní)**

- spodní listy 2x peřenodílné, horní čárkovité, celokrajné; C chybí; šešulky drobné, kratší nežli stopky, drobně křídlaté, čnělka kratší nežli vrcholový zářez mezi křídly; rostliny nepříjemně páchnoucí
- ruderalizovaná místa, intravilány obcí, okraje cest, kolejiště; V-X; dosti hojně

***Thlaspi arvense* L. (penízek rolní)**

- rostliny lysé, žlutozelené; lodyha hranatá; šešulky ploché, velké, široce křídlaté; čnělka kratší než zářez mezi křídly; po rozemnutí slabě voní česnekem; C bílá
- pole, rumiště, okraje cest; IV-VI; velmi hojně

***Capsella bursa-pastoris* (L.) Med. (kokoška pastuší tobolka)**

- listy chlupaté, přízemní listy v růžici, nedělené až peřenoklanné; šešulky trojúhelníkovitě-obrsrdčité; C bílá, někdy chybí
- pole, louky, ruderalizovaná místa, intravilány obcí; III-XI; velmi hojně

***Neslia paniculata* (L.) Desv. (řepinka latnatá)**

- šešulky kulovité, krátce zašpičatělé; lodyhy drsně chlupaté; listy na bázi objímavé; C zlatožlutá
- pole, rumiště, ruderalizovaná místa, původní v jižní Evropě; V-VII; dosti hojně

***Lunaria rediviva* L. (měsíčnice vytrvalá)**

- šešulky nápadně velké, převislé, zploštělé, na obou koncích zúžené, špičaté; listy srdčité, všechny řapíkaté; C světle fialové
- stinné lesy, sutě, zaříznutá údolí; V-VII; roztroušeně až vzácně

***Alyssum alyssoides* (L.) Nath. (tařice kaliřní) (=A. calycinum L.)**

- jednoletka; listy ředozelené; řeřulky hvězdivitě chlupaté; K po odkvetu vytrvávající, přitisklý k řeřulce; C svítle řlutá, později bělavé
- výslunné stráně, suché písčiny; IV-IX; roztroušeně až vzácně

***Armoracia rusticana* G. M. et Sch. (křen selský)**

- rostliny lysé; spodní listy nedělené, velké, horní někdy hluboce členěné; řeřulky kulovité; C bílá; nápadné aroma
- často pěstován a zplaňující (okraje cest, rumiřtě), původní v JV části Ruska; V-VII

***Cardamine pratensis* L. (řeřiřnice luční)**

- odenek nevýběžkatý; lodyha dutá; přizemní listy v řuřici, lichozpeřeně; lodyžní listy na bázi bez ouřek; C bílá, někdy nafialovělá, prařníky řluté
- vlhké louky, okolí potoků a rybníků; IV-VI; dosti hojně
- skupina řeřiřnice luční v ČR zastoupena 3 blízce příbuznými, obtížně odlišitelnými druhy; karyologicky velmi variabilní

***Cardamine amara* L. (řeřiřnice hořká)**

- oddenek výběžkatý; lodyha plná, duřnatá; přizemní listy nejsou řuřicovitě uspořádané, lichozpeřeně, hořké; lodyžní listy na bázi bez ouřek; C bílá, někdy nafialovělá; prařníky fialové
- okraje potoků, prameniřtě, olřiny, zpravidla přímě ve vodě; V-VI; dosti hojně

***Barbarea vulgaris* R. Br. (barborka obecná)**

- rostliny lysé; spodní listy lyrovitě peřenodílné, horní větřinou jednoduché, zubaté; C zlatořlutá
- vlhké louky, příkopy, vlhká ruderalizovaná místa; IV-VI; dosti hojně

***Cardaminopsis arenosa* (L.) Hay. (řeřiřničník písčný)**

- rostliny bez výběžků, přizemní listy lyrovitě peřenoklanné, ve zřetelné řuřici, lodyžní listy úzce kopinaté; C bílá až svítle řuřová
- skály, louky, okraje lesů; IV-VI; dosti hojně

***Cardaminopsis halleri* (L.) Hay. (řeřiřničník Hallerův)**

- rostliny s výběžky; přizemní listy dlouze řapíkaté, nedělené, ± celokrajné, lodyžní listy vejčité; C bílá až řuřová
- vlhké louky, stinné lesy, okraje potoků; IV-VI; roztroušeně

***Rorippa amphibia* (L.) Bess. (rukev obojživelná)**

- lodyha dutá, lysá; horní lodyžní listy nečleněné (pouze u ponořených jedinců peřenodílné s úkrojky úzkými, celokrajnými), zubaté; C zlato-řlutá; řeřule podlouhle-eliptické, 2-4 x delří než říroké; plodní stopky (1.5-) 2-3 x delří než řeřule
- okraje stojatých a míř tekoucích vod, pobřežní křoviny; V-VII; roztroušeně

***Rorippa sylvestris* (L.) Bess. (rukev lesní)**

- lodyha plná, velmi krátce drsně chlupatá; všechny listy peřenodílné-sečné s úkrojky ± kopinatými, zubatými; C zlatořlutá; řeřule úzce válcovité, 5-15 x delří než říroké; plodní stopky max. stejně dlouhé jako řeřule
- písčité břehy rybníků, rumiřtě, příkopy, vlhká ruderalizovaná místa; V-IX; dosti hojně
- všechny domácí velkokvětě druhy se vzájemně velmi ochotně kříží

***Erysimum cheiranthoides* L. (trýzel cheirovitý)**

- lodyžní listy jednoduché, celokrajné - zubaté, s 3-ramennými chlupy; květní stopky 2-3 x delří než K, za plodu ± 2x kratří než řeřule; C zlatořlutá
- okraje vod, křoviny, okraje cest; V-IX; roztroušeně

***Alliaria petiolata* (česnáček lékařský) (=A. officinalis Andr.)**

- listy řapíkaté, jednoduché, zubaté, na bázi srdčité; po rozemnutí nápadně česnekově zápachající; C bílá; řeřule úzce čárkovité, 4-hranné
- křoviny, okraje cest, ruderalizovaná místa, rumiřtě; IV-VI; hojně

***Sisymbrium loeselii* Jusl. (hulevník Loeselův)**

- lodyhy drsně odstále až nazpět chlupaté; listy peřenolaločnaté-dílné, s jednoduchými chlupy; C světle žlutá; plodní stopky tenčí než šešule
- rumiště, intravilány obcí, pobřežní křoviny; V-VIII; roztroušeně

***Sisymbrium officinale* Scop. (hulevník lékařský) (= *Chamaeplium officinale* (L.) Wallr.)**

- šešule přitisklé ke větenu květenství, k vrcholu postupně se zužující; chlupy vyrůstají na cibulovitých ztluštěninách; listy lyrovitě peřenodílné; C žlutá, drobná
- rumiště, intravilány obcí, okraje cest (původní v jižní Evropě); V-IX; hojně

***Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh. (huseníček rolní)**

- drobná jednoletka; listy v přízemní růžici; šešule tenké (< 1 mm), slabě zahnuté; C bílá
- pole, výslunné stráně, okraje cest, rumiště, písčiny; III-V; velmi hojně
- převážně autogamický druh - popsáno více než 200 drobných odchylek („jordanony“); objekt genetických studií, první kompletně osekvenovaná rostlina (r. 2000)

***Descurainia sophia* (L.) Webb (úhorník mnohodílný)**

- listy šedo zeleně hvězdovitě chlupaté, 2-3x zpeřené, úkrojky nitřovité; C světle žlutá, drobná
- pole, rumiště, okraje cest (u nás zplanělá, původní asi v Z Asii); V-VII; hojně

Salicaceae (vrbovitě)

***Populus alba* L. (topol bílý, linda)**

- spodní strana listů, letorosty a pupeny běloplstnaté, listy hluboce zubaté, svrchu světle zelené, lesklé; listeny zubaté až téměř celokrajné
- okolí řek, lužní lesy, původní asi jen na J Moravě, jinde vysazený; III-IV; roztroušeně

***Populus nigra* L. (topol černý)**

- listy trojúhelníkovité až kosočtverečné, mělce zubaté, na okraji lysé, na bázi bez žlázek, s úzkým (ale výrazným) chrupavčitým lemlem; řapíky slabě zploštělé; letorosty oblé; listeny lysé; tyčinek (12-) 15-30 (-60)
- okolí řek, lužní lesy; III-IV; roztroušeně
- geneticky čistí jedinci velmi vzácní, většinou se projevuje introgrese dalších druhů

***Populus tremula* L. (topol osika)**

- listy ± okrouhlé, hluboce laločnatě zubaté, bez nebo jen s nevýrazným chrupavčitým lemlem; řapíky silně zploštělé; listeny pýřité; tyčinek 5-12
- okolí řek, lužní lesy, vlhké křoviny; III-IV; hojně

***Salix fragilis* L. (vrba křehká)**

- strom; větve snadno lámavé; listy dlouhé (min. 4x delší než široké), v dospělosti lysé, oddáleně žláznatě pilovité (žlázky zpravidla na špičce zubu), okraje čepele ve střední části nejsou rovnoběžné, úhel mezi hlavní a postranními žilkami ±45°
- okolí potoků a řek, vlhké louky a křoviny; III-IV; hojná, často vysazovaná
- ochotně se kříží zejména s *S. alba*

***Salix alba* L. (vrba bílá)**

- strom; listy dlouhé (min. 4x delší než široké), v dospělosti na rubu ± hustě chlupaté, žláznatě pilovité
- pobřežní porosty, podél řek; III-IV; hojně, často vysazovaná

***Salix triandra* L. (vrba trojmužná)**

- keř; borka starých větví se v plátech odlupuje; listy v dospělosti lysé, hustě žláznatě pilovité (žlázky zpravidla v zářezu zubu), okraje čepele ve střední části rovnoběžné (někdy až zúžené), úhel mezi hlavní a postranními žilkami 60-70°
- okolí řek, rybníků; IV-VI; dosti hojně

***Salix viminalis* L. (vrba košíkářská)**

- keř; listy nápadně dlouhé, na okraji podvinuté, v dospělosti na rubu chlupaté (chlupy rovnoběžné s postranními žilkami), žláznatě pilovité
- okolí potoků a řek, vlhké louky; III-V; hojně, často vysazovaná

***Salix caprea* L. (vrba jíva)**

- keř-strom; starší větve bez podélných lišt; listy krátké (max. 3.5x delší než široké), po celé ploše hustě kadeřavě chlupaté, dosti velké (7-11 cm)
- vlhké louky, okolí rybníků, poříční porosty, vlhké světlé lesy; III-V; hojně

Cucurbitaceae (tykvovité)

***Bryonia alba* (posed bílý)**

- popínavé rostliny s jednoduchými úponkami; květy jednopohlavné (ve spodní části květenství samčí, v horní samičí, oba typy květů ± stejně velké); K samičích květů téměř stejně dlouhý jako C; C zelenavě bílá; blizna lysá; bobule černé
- křoviny, rumiště, intravilány obcí (ploty); původní v jižní Evropě; VI-VII; dosti hojně – roztroušeně

Tiliaceae (lípovité)

***Tilia cordata* Mill. (lípa srdčitá)**

- listy svrchu lysé, žilky 3 řádu nevystouplé, chlupy v paždí žilek naspodu zpravidla razavě-okrové; plody kožovité (snadno smáčknutelné), s nevýraznými hranami; letorosty lysé; květenství 4-15květá; C bělavě-žlutá
- světlé lesy, stráně, křoviny, intravilány obcí; V-VII; dosti hojně, často vysazovaná
- chlupy v paždí žilek naspodu listu hostí symbiotické roztoče

***Tilia platyphyllos* Scop. (lípa širolistá)**

- listy svrchu zpravidla chlupaté, žilky 3 řádu nápadně vystouplé a rovnoběžné, chlupy v paždí žilek naspodu bělavé; plody dřevnatější (obtížně rozmáčknutelné), zřetelně 4-5-hranné; letorosty většinou chlupaté; květenství (2-) 3 (--5)květá; C bělavě-žlutá
- lesy (často suťové), křovinaté stráně, intravilány obcí; VI-VII; dosti hojně, často vysazovaná

Malvaceae (slézovité)

***Malva neglecta* Wallr. (sléz přehlížený)**

- lodyhy poléhavé; listy ± dlanitolaločnaté s tupými úkrojky; C tmavě růžová až bělavá, na vrcholu zřetelně vykrojená, výrazně delší než K; lístky kalíšku volné; synkarpium z 12-16 hladkých merikarpíí
- rumiště, intravilány obcí, okolí cest, suché křoviny; V-IX; dosti hojně

Ulmaceae (jilmovité)

***Ulmus scabra* Mill. (jilm drsný) (= *U. montana* Stock.; *U. glabra* Huds.)**

- listy na bázi asymetrické, na lící výrazně krátce drsně chlupaté, krátce řapíkaté, řapík ± zakryt lalokem čepele; letorosty nežláznaté, větve nekorkovatí; nažky okrouhlé, nebrvité, semeno ± uprostřed; květy ± přisedlé, červenavé
- vlhčí (často údolní) lesy, III-IV; dosti hojně

Cannabaceae (konopovité)

***Humulus lupulus* L. (chmel otáčivý)**

- levotočivá liána; lodyhy velmi drsné; listy dlanito-laločnaté; květy jednopohlavné; květenství převislá
- pobřežní křoviny, olšiny; VIII-IX; roztroušeně, často pěstován
- šupiny samičích šištic se žlutými žlázkami (lupulin)

Urticaceae (kopřivovité)

***Urtica dioica* L. (kopřiva dvoudomá)**

- dvoudomá trvalka se žahavými chlupy (acetylcholin); listy vstřícné, na bázi srdčité, zubaté s koncovým zubem výrazně zvětšeným, palistnaté; samičí květenství latnatá, převislá; P zelené
- rumiště, intravilány obcí, lužní lesy, vlhké křoviny; VI-X; velmi hojně

Primulaceae (prvosenkovité)

***Lysimachia nummularia* L. (vrbina penízkovitá)**

- lodyhy plazivé; listy okrouhlé, červeně žláznaté; květy jednotlivé, úžlabní, dlouze stopkaté; K ušty srdčité; C sytě žlutá
- stinné křoviny a lesy, podmáčené louky, okolí potoků; V-VII; roztroušeně až dosti hojně
- rostliny zpravidla zcela sterilní

***Lysimachia punctata* L. (vrbina tečkovaná)**

- lodyhy vzpřímené; listy naspodu tmavě tečkované; květenství úžlabní lichopřesleny zkládající listnaté hrozny; K bez červeného lemu; C na okraji žláznatě brvitá, citronově žlutá
- původně prameniště, vlhké křoviny a lesy, v současnosti častěji zplaněle v příkopech, intravilánech obcí (zejména v oblastech s bývalým německým osídlením); VI-VIII; roztroušeně

***Lysimachia vulgaris* L. (vrbina obecná)**

- lodyhy vzpřímené; listy vstřícné nebo přeslenité, naspodu bez teček; květenství vrcholová lata; K s červeným lemlem; C na okraji lysá, zlatožlutá
- okraje vod, vlhké křoviny, prameniště, lužní lesy; VI-VIII; dosti hojně

***Anagallis arvensis* L. (drchlička rolní)**

- lodyha lysá, čtříhranná; listy světle zelené; kv. stopky delší než listy; K téměř stejně dlouhý jako C, v poupatech zpravidla zcela zakrývá C; C na okraji hustě žláznatě brvitá, většinou nápadně červená
- pole, okraje cest; V-VIII; hojně
- vzácně se vyskytují též formy s odlišně zbarvenými květy (modrá - f. *azurea*, bílá - f. *alba*)

Ericaceae (vřesovcovité)

***Calluna vulgaris* (L.) Hull. (vřes obecný)**

- listy vstřícné, šupinovité; K korunovitě zbarvený, delší než C, růžově fialový; pod květy zelený kalíšek
- vřesoviště, písčiny, bory, rašeliniště; VII-X; dosti hojně

***Vaccinium vitis-idaea* L. (brusnice brusinka)**

- letorosty oblé; listy vždyzelené, tuhé, lesklé, naspodu žláznatě tečkované, na okraji zpravidla podvinuté; květy v koncových hroznech; C bílá až narůžovělá; plody červené
- jehličnaté lesy, rašeliniště, písčiny; V-VII; roztroušeně

***Vaccinium myrtillus* L. (brusnice borůvka)**

- letorosty hranaté, zelené; listy opadavé, tenké, na okraji zubaté; květy jednotlivé v paždí listů; C většinou narůžovělá; plody modré, často ožíněné
- kyselá jehličnatá lesy, rašeliniště; V-VI; dosti hojně

Pyrolaceae (hruštičkovité)

***Pyrola minor* L. (hruštička menší)**

- listy v přízemní růžici, tupé; květenství všestranný hrozen; C kulovitá, bílá až narůžovělá; K ± rovnostranně trojúhelníkovitý, na bázi se překrývající; čnělka 1-2 mm, přímá, max. stejně dlouhá jako semeník, kratší než C
- jehličnaté lesy; VI-VIII; roztroušeně
- výrazně mykorhizní; extrémně drobná semena

Euphorbiaceae (prýšcovité)

***Mercurialis perennis* L. (bažanka vytrvalá)**

- nemléčící dvoudomá trvalka; listy vstřícné, řapíkaté, s palisty, nahloučené na vrcholu lodyhy; samičí květy jednotlivé nebo nahloučeny po 2-3, výrazně stopkaté; P zelené
- vlhčí lesy, křoviny; IV-VI; dosti hojně
- druh, na kterém byla zjištěna funkce tyčinek a plodolistů; velmi variabilní v počtu chromozómů

***Euphorbia dulcis* L. (prýšec sladký)**

- lodyha oblá, alespoň nahoře pýřitá; květenství (lichookolík) s nepočtenými, dlouze stopkatými vidlany cyathii; listeny ± stejně dlouhé jako stopky cyathii; žlázky oválné, tmavě červené
- stinné vlhké lesy, okolí lesních potoků; V-VI; roztroušeně

***Euphorbia cyparissias* L. (prýšec chvojka)**

- trvalka; listy lysé, čárkovité, husté, na sterilních lodyhách výrazně kratší než na fertálních; žlázky dvourohé, žluté
- výslunné stráně, okraje lesů, podél cest, rumišť; IV-VII; hojně
- často napaden rzí *Uromyces pisi*

***Euphorbia helioscopia* L. (prýšec kolovratec)**

- jednoletka; listy obvejčité, na vrcholu tupě pilovité, za květu v dolní části lodyhy již odumřelé; cyathia nápadně v jedné rovině, lichookolík nejčastěji s 5 štěvy; žlázky oválné, žluté
- pole, rumišť, úhory; IV-X; hojně

***Euphorbia peplus* L. (prýšec okrouhlý)**

- jednoletka; listy široce obvejčité, krátce řapíkaté; tobolek křídlaté; žlázky dvourohé, bělavé
- pole, rumišť, úhory; V-X; hojně

Crassulaceae (tlusticovitě)

***Hylotelephium maximum* (rozchodník největší) (= *Sedum maximum*)**

- lodyhy vzpřímené, silné; listy ploché, široké, vstřícné nebo v trojčetných přeslenech; květenství bohaté, husté; C zelenavá – žlutobílá
- suché stráně, výslunné skály, okraje cest, křoviny; VII-IX; roztroušeně - dosti hojně

***Sedum spurium* M. B. (rozchodník nepravý)**

- lodyhy plazivé, sterilní prýty výrazně kratší než kvetoucí; listy ploché; C růžové až bílé
- zdi, hřbitovy, původní na Kavkaze; VI-VIII; roztroušeně

***Sedum boloniense* Lois. (rozchodník šestiřadý) (= *S. sexangulare* L.)**

- listy oblé, čárkovitě-válcovitě, tenké, nepálivé, často 6-řadě uspořádané, na bázi krátce „ostruhaté“; C zlatožlutá
- skály, výslunné stráně, okraje cest, zdi; VI-VIII; dosti hojně

***Sedum acre* L. (rozchodník prudký)**

- listy oblé, vejčité, silné, pálivé, na bázi „neostruhaté“; C zlatožlutá
- skály, výslunné stráně, okraje cest, zdi; VI-VIII; dosti hojně

***Jovibarba sobilifera* (netřesk výběžkatý)**

- listy silně dužnaté, v kompaktní růžici, nejširší nad polovinou, často s červenavě-hnědou špičkou; P 6, žluté, vzpřímené až zvonkovité
- výslunné skály, sutě; VI-IX; roztroušeně
- kvete dosti zřídka, po odkvětu odumírá

Saxifragaceae (lomikamenovité)

***Saxifraga granulata* L. (lomikámen zrnatý)**

- netrsnatá trvalka; lodyhy zpravidla od poloviny větvené; spodní listy okrouhle ledvinité, vroubkované, v paždří s rozmnožovacími pacibulkami; C bílá
- vlhké louky; V-VII; roztroušeně - dosti vzácně

***Saxifraga steinmannii* (lomikámen Steinmannův)**

- řídce trsnatá, snadno lámavá trvalka; přízemní listy hluboce dělené v čárkovité úkrojky, odumřelé listy vytrvávají na bázi, lodyžní listy čárkovité; C bílá
- skály, sutě; V-VII; vzácně
- nejasný taxon endemického charakteru

***Chrysosplenium alternifolium* L. (mokryš střídavolistý)**

- listy střídavé, ledvinité; květy 4-četné, bezkorunné, velmi drobné; K žlutozelený; květenství podepřeno nápadnými listeny
- vlhké, stinné lesy, lesní potoky a parmeniště; IV-VI; dosti hojně

Grossulariaceae (srstkovité)

***Grossularia uva-crispa* (L.) Mill. (srstka angrešt)**

- keř s ostnatými větvemi; květy zpravidla jednotlivé (vz. po 2-3); K zelenavý - nažloutlý; C bílá; bobule velké, zelené až načervenalé
- světlé lesy, křoviny, zarůstající skály, sutě; IV-V; dosti hojně, velmi často pěstován v různých kultivarech

Rosaceae (růžovité)

Spiraeoideae

- plod měchýřek

***Spiraea salicifolia* L. (tavolník vrbolistý)**

- keř; listy v mládí na rubu pýřité, olýsávající, krátce řapíkaté, zubaté; květenství koncová válcovitá lata se spodními větvemi neprodlouženými; K za plodu přímý; C světle růžová
- pobřežní porosty, křoviny, rašeliniště; původní jen Třeboňsko, jinde zplaněle; VI-VIII; roztroušeně

***Aruncus dioicus* (udatna lesní) (=A. sylvestris Kostel, A. vulgaris Raf.)**

- rostliny dvoudomé; listy 2-3x zpeřené; květenství latovitě uspořádané klasy; samčí květy žlutobílé, samičí čistě bílé
- lesy, pobřežní křoviny; V-VII; roztroušeně
- záměny: ve sterilním stavu s *Actaea spicata*

Rosoideae

- plod nažka či peckovička

***Filipendula ulmaria* (L.) Max. (tužebník jilmový)**

- listy přetřhaně lichozpeřené, s 2-5 jámy větších lístků, koncový lístek 3laločný; květenství lata; C 5, bílá
- vlhké louky, okolí potoků; VI-VIII; dosti hojně
- zapáchá po penicilinu

***Rubus idaeus* L. (ostružiník maliník)**

- lodyhy modře ojiněné, jemně trnité; listy zpeřeně 3-7četné, na rubu běloplstnaté; C bílá; plody červené, snadno oddělitelné od lůžka
- paseky, světlé lesy; V-VI; hojně

***Rubus* sp. (*R. fruticosus* agg., ostružiník křovitý)**

- lodyhy trnité; listy dlanitě či znoženě 3-7četné; C bílá; plody nejsou červené, obtížně odělitelné od lůžka
- paseky, křoviny, okraje lesů; V-VIII; hojně
- v ČR okruh zastoupen více než stovkou drobných apomiktických taxonů

***Potentilla argentea* L. (mochna stříbrná)**

- květonosné lodyhy přímé či vystoupavé, vyrůstající z přízemní růžice listů; lodyžní listy naspodu běloplstnaté, s chlupy zvlhňými; lístky na okraji podvinuté; prostřední lístek max. se 6 zuby na každé straně; C zlato-žlutá
- výslunné stráně, lesostepi, okraje cest, skály; VI-X; hojně

***Potentilla inclinata* (mochna šedavá) (= *P. canescens* Bess., *P. adscendens* W. et K.)**

- květonosné lodyhy zpravidla vystoupavé, vyrůstající z přízemní růžice listů; lodyžní listy naspodu šedoplstnaté, s chlupy zvlhňými a přímými; lístky na okraji nejsou podvinuté; prostřední lístek s 6-9 zuby na každé straně; C zlato-žlutá
- výslunné skály a stráně, lesostepi; V-VIII; dosti vzácně
- ustálený hybridogenní taxon (*P. recta* x *P. argentea*)

***Potentilla heptaphylla* (mochna sedmilistá)**

- přízemní listy (5-) 7 (-9) četné; lodyha odstále chlupatá, často červenavě naběhlá, poléhavá, na konci vystoupavá; kv. stopky žláznaté, po odkvětu nící; C světle až oranžově žlutá
- výslunné stráně, světlé lesy; V-VII; roztroušeně

***Potentilla tabernaemontani* Asch. (mochna jarní) (= *P. neumanniana*, *P. verna* L.)**

- řídce trsnaté, nízké rostliny s kořenujícími výběžky; listy naspodu jen s jednoduchými chlupy; C zlatožlutá
- výslunné stráně, skály, lesostepi; III-VI; dosti hojně

***Potentilla erecta* (L.) Hampe (mochna nátržník)**

- všechny květy 4-četné; listy přisedlé nebo velmi krátce řapíkaté; lístky přízemních listů s 3-4 zuby na každé straně; lodyhy vystoupavé -vzpřímené, nekořenující; C žlutá
- louky, světlé lesy, stráně, okraje cest; V-VIII; hojně

***Potentilla reptans* L. (mochna plazivá, m. pětilístek)**

- lodyhy dlouze plazivé, kořenující, nevětvené; listy 5-četné; květy jednotlivé na dlouhých stopkách; C zlatožlutá
- vlhké louky, pobřežní porosty, vlhká ruderalizovaná místa; VI-VIII; dosti hojně

***Potentilla anserina* L. (mochna husí)**

- rostliny s dlouhými výběžky; listy přetrhovaně zpeřené, naspodu stříbřitě chlupaté; C zlatožlutá
- intravilány obcí, okolí vod, ruderalizovaná místa; V-VIII; hojně

***Fragaria vesca* L. (jahodník obecný)**

- koncový zub středního lístku delší než přímé sousední zuby; všechny lístky ± přisedlé, přitiskle chlupaté; lodyha přitiskle nazpět chlupatá; listen zpravidla 3-četný; květenství nejčastěji 3-6-květé; K za plodu nazpět zahnutý, k jahodě nepřitisklý; jahoda ± vejčitá, snadno oddělitelná; C lístky vzájemně se nepřekrývající, bílé
- stráně; lesní okraje; IV-IX; hojně
- všechny druhy jahod se vzájemně snadno kříží

***Fragaria moschata* Duch. (jahodník truskavec)**

- listy naspodu na střední žilce odstále chlupaté; všechny lístky ± stejně dlouze řapíčkaté; lodyha výrazně převyšuje listy, odstále chlupatá; listen zpravidla 3-četný; květenství nejčastěji 3-7-květé;

- K za plodu nazpět zahnutý, k jahodě nepřítisklý; jahoda protaženě kuželovitá, pouze na osluněné straně červená, středně snadno oddělitelná; C nápadná, bílá
- světlé listnaté lesy, křoviny; V-VI; roztroušeně

***Fragaria viridis* Duch. (jahodník trávnice) (*F. collina* Ehrh.)**

- koncový zub středního lístku kratší než zahnuté sousední zuby; prostřední lístek s delším řapíčkem než postranní lístky, lístky přitiskle chlupaté; lodyha zpravidla nepřevyšuje listy, přitiskle nazpět chlupatá; listen jednoduchý; K po odkvětu přitisklý k jahodě; jahoda nesnadno oddělitelná; C lístky vzájemně se překrývající, žlutavě bílé
- výslunné stráně; okraje světlých lesů; V-VI; roztroušeně až dosti hojně

***Geum urbanum* L. (kuklík městský)**

- listy zpeřené; květy přímé; K po odkvětu nazpět ohnutý; C zlatožlutá; plody s dlouho vytrvávajícími čnělkami
- křoviny, lesy, okraje cest, intravilány obcí; V-X; hojně
- kořen voní po hřebíčku

***Sanguisorba officinalis* L. (krvavec toten)**

- listy lichozpeřené, na líci tmavozelené; všechny květy oboupohlavné; K tmavě červenohnědý, C chybí; tyčinky 4, ± stejně dlouhé jako K, nektária vyvinuta, opylován hmyzem
- louky, pastviny; VI-X; dosti hojně

***Sanguisorba minor* Scop. (krvavec menší)**

- listy lichozpeřené, na líci světle zelené; spodní květy v hlávce samčí, prostřední oboupohlavné, horní samičí; K načervenalé zelený, C chybí; tyčinek 20-30, převislé, mnohem delší než K; nektária chybí, opylován větrem
- výslunné stráně, skály; VI-VII; roztroušeně - dosti hojně

***Rosa canina* L. (růže šípková)**

- trnitý keř; listy nezláznaté, zpravidla lysé; K po odkvětu přitisklý k šípku, vytrvávající; šípky ± vejčité; C světle růžová
- křovinaté stráně, okraje lesů, podél cest; V-VII; hojně
- apomiktická skupina s množstvím taxonomicky nehodnotitelných odchylek; neobvyklé pětý chromozómů u gametofytů: samčí vždy $n=7$, samičí $n=x-7$

***Rosa pendulina* L. (růže alpská) (= *R. alpina* L.)**

- větve na bázi s početnými velmi tenkými ostnénky, jinak beztrnné; K po odkvětu nazpět ohnutý, k šípku nepřítisklý, brzy opadavý; šípky podlouhlé; C červená
- lesy, kaňonovitá údolí; V-VII; roztroušeně

***Alchemilla* sp. (kontryhel)**

- listy v přízemní růžici, dlanitě laločnaté-klanné; lístky kalicha a kališku 4, C chybí
- louky, okraje cest, světlé lesy; V-IX; hojně
- obtížně odlišitelná skupina apomiktických taxonů

Prunoideae

- plod peckovice

***Padus racemosa* (Lam.) C.K.Schn. (střemcha hroznovitá) (= *P. avium* Mill.)**

- opadavý keř - nízký strom; listy pilovitě zubaté, vonící po mandlích, řapík s nektáriovými žlázkami; květenství bohatý (často převislý) hrozen; C bílá; peckovice černé
- stinné křoviny, vlhké listnaté lesy; V-VI; roztroušeně

***Cerasus avium* (L.) Moench (třešeň ptačí)**

- strom; listy naspodu pýřité, ± převislé; stopky se 2 červenými nektáriovými žlázkami; květy stopkaté, v okolíku, bez listenů; C bílá; peckovice červené
- sady, stráně, okolí cest (původní zřejmě v přední Asii); IV-V; dosti hojně, často pěstovaná

***Prunus spinosa* L. (slivoň trnka)**

- trnitý nízký keř (zpravidla do 2 m); listy 2-4 cm, jemně chlupaté, matné; květy nejčastěji jednotlivé; C bílá; peckovice tmavě modré, často ojiněné
- křoviny, výsluné stráně, okraje lesů, skály; (III-)IV(-V); hojně

Maloideae

- plod malvice

***Pyrus communis* L. (hrušeň obecná)**

- strom; větve bez kolců; listy okrouhle-oválné, lesklé, 5-8 cm dlouhé; plody delší než 5 cm, sladké; C bílá
- sady, podél cest; IV-V; roztroušeně až dosti hojně; pěstovaná a zplaňující

***Sorbus aucuparia* L. (jeřáb obecný)**

- keř či strom s hladkou kůrou; pupeny černé, zpravidla chlupaté; listy lichozpeřené, lístky podlouhle kopinaté, ostře pilovité; květensví bohatá; C bílá; čnělky zpravidla 2-4; plody červené, kulovité
- skalnaté stráně, okraje lesů, podél cest; V-VII; dosti hojně (pionýrská dřevina)

***Crataegus* sp. (hloh)**

- keř; větve s početnými kolci; listy laločnaté až peřenoklané, zubaté; C bílá; malvičky červené
- křovinaté stráně, okraje světlých lesů, skály; V-VI; dosti hojně
- zřejmě neobtížnější rod naší květeny vyznačující se velkým množstvím kříženců, vč. několikanásobných

***Fabaceae* (bobovité) (=Papilionaceae, motýlokvěté)**

***Lupinus polyphyllus* Lindl. (vlčí bob mnoholistý)**

- listy dlanitě složené s (10-) 13-15 lístky; květenství bohatý vrcholový hrozen; C modrá
- zplaněle podél cest, na okrajích polí, původní na Z severní Ameriky; V-VIII; roztroušeně

***Genista germanica* L. (kručinka německá)**

- listy jednoduché, celokrajné; lodyhy trnité; letorosty chlupaté; C zlatožlutá
- křoviny, pastviny, okraje lesů; V-VI; roztroušeně

***Genista tinctoria* L. (kručinka barvířská)**

- listy jednoduché, celokrajné; lodyhy netrnité; letorosty lysé; C zlatožlutá
- křovinaté stráně, pastviny, světlé lesy; VI-VIII; dosti hojně

***Sarothamnus scoparius* (L.) Wimm. (janovec metlatý)**

- keř s prutovitými větvemi; listy trojčetné, brzy opadavé; květy jednotlivé nebo párovité v paždí listů, nevonné; C světle žlutá; šev lusku dlouze odstále chlupatý
- písčiny, křoviny, stráně, světlé lesy; V-VI; roztroušeně, nezřídka vysazován
- v zimě často namrzá, části keřů potom odumřelé

***Lembotrops nigricans* (L.) Griseb. (čilimníkovec černající)**

- listy trojčetné, sušením černající; květy v koncových bohatých hroznech, vonné; letorosty žlutavě přitiskle chlupaté; C zlatožlutá
- světlé listnaté lesy, výslunné stráně, skály; VI-VIII; roztroušeně

***Melilotus officinalis* (L.) Lam. (komonice lékařská)**

- listy trojčetné; lístky zubaté, prostřední stopkatý, postranná ± přisedlé; květy převislé, v bohatých hroznech; C žlutá, postupně blednoucí; lusky lysé
- stráně, okolí cest, rumišť, suchá ruderalizovaná místa; V-IX; hojně

***Medicago lupulina* L. (tolice dětelová)**

- lodyha poléhavá; listy trojčetné, prostřední lístek na vrcholu s nasazenou špičkou, dlouze řapíčkatý; lusky jednosemenné, ± ledvinité; květy drobné, po odkvětu vzpřímené; K chlupatý; C žlutá
- louky, okraje cest, ruderalizovaná místa; V-X; hojně

- záměny: *Trifolium dubium*

***Trifolium dubium* Sibth. (jetel pochybný)**

- listy trojčetné, prostřední lístek na vrcholu vykrojený, bez špičky, o trochu výrazněji stopkatý nežli postranní; hlávky chudokvěté (s 3-15 květy); květy po odkvětu převislé; K lysý; C žlutá, po odkvětu hnědnoucí, pavéza plochá, zřasená, křídla přímá
- suché louky, okraje cest, stráně; V-X; hojně
- záměny: *Medicago lupulina*

***Trifolium campestre* Schreb. (jetel ladní)**

- listy trojčetné; lístky nejšišší nad 1/2, prostřední lístek s mnohem delším řapíčkem než lístky postranní; hlávky ± bohaté (alespoň s 20 květy); C žlutá, po odkvětu hnědnoucí, pavéza lžicovitě prohnutá, křídla odstávající
- suché louky, okraje cest, ruderalizovaná místa; VI-X; dosti hojně

***Trifolium hybridum* L. (jetel zvrhlý)**

- lodyhy vzpřímené až poléhavé, nekořenující; lístky široce obvejčité (max. 2x delší než široké); palisty pozvolna zašpičatělé; hlávky ± kulovité, na ± silnějších stopkách, výrazně nepřesahujících listy; K 5-žilný, lysý; C nejprve špinavě bílá, později růžová, po odkvětu hnědavá
- louky, okraje cest; V-IX; hojně

***Trifolium repens* L. (jetel plazivý)**

- lodyhy plazivé, kořenující; lístky široce obvejčité (max. 2x delší než široké); palisty náhle zašpičatělé; hlávky ± kulovité, na tenkých vzpřímených stopkách, výrazně delších než listy; K 10-žilný, lysý; C bílá, někdy narůžovělá, po odkvětu světle hnědá
- louky, křoviny, okraje cest; V-X; velmi hojně

***Trifolium montanum* L. (jetel horský)**

- lodyha přímá, vlnatě chlupatá; lístky podlouhle kopinaté (min. 2x delší než široké), na rubu hustě chlupaté; hlávky zprvu ± kulovité, později válcovité; K chlupatý; C bílá (někdy slabě nažloutlá), po odkvětu červenavě hnědá
- výslunné stráně, suché louky, lesostepi; V-VIII; roztroušeně

***Trifolium pratense* L. (jetel luční)**

- lodyha lysá nebo řídko chlupatá; lístky ± obvejčité; K vně chlupatý; C fialově-červená, krátce trubkovitá
- louky; pole, okraje cest; V-X; hojně, často pěstován

***Trifolium medium* Grufb. (jetel prostřední)**

- lodyha přitiskle chlupatá, většinou „cik-cak“ větvená, často červenavě naběhlá; lístky (úzce) eliptické; K vně (kromě uštů) lysý; C jasně červená, dlouze trubkovitá
- stráně, pastviny, světlé lesy; VI-VIII; dosti hojně

***Anthyllis vulneraria* L. (úročník bolhoj)**

- listy lichozpeřené, s nápadným koncovým úkrojkem; květy v hustých, zdánlivě koncových hlávkách, podepřených dlanitě dřipenými listeny; K po odkvětu nafouklý; C žlutá až růžová; všechny tyčinky srostlé v trubku
- výslunné stráně, suché louky, okraje cest; V-VIII; dosti hojně
- v ČR zastoupeny 3 poddruhy, dosti obtížně odlišitelné

***Lotus corniculatus* L. (štírovník růžkatý)**

- listy 5 četné, dolní pár lístků oddálený, přitisklý k lodyze (připomíná velké palisty), bez zřetelných postranních žilek; lodyha ± plná; K cípy před rozkvetem k sobě skloněné; C sytě žlutá, často načervenalá
- louky, stráně, křoviny, světlé lesy; V-X; hojně

***Robinia pseudacacia* L. (trnovník akát)**

- strom s trny palistového původu; listy lichozpeřené; hrozny převislé; C bílá, vonná; lusky lysé
- stráně, intravilány obcí (původní v severní Americe, u nás vysazován a šířící se); V-VI; hojně

- obsahuje neproteinové aminokyseliny, kyselinu syringovou (zabraňuje klíčení semen)

***Astragalus glycyphyllos* L. (kozinec sladkolistý)**

- lodyha poléhavá, zprohýbaná, olýsalá; listy lichozpeřené s lístky široce eliptickými; palisty nesrostlé; květy stopkaté, nící, v hustých hroznech, kratších než listy; C zelenavě žlutá; lusky srpovitě až spirálně zahnuté, lysé
- světlé lesy, křoviny; V-X; dosti hojně

***Coronilla varia* L. (čičorka pestrá)**

- lodyhy hranaté, v mládí krátce chlupaté; listy lichozpeřené, 7-11-jařmé, sivozelené, nezakončené úponkou; květenství okolík; C bílá, růžová až fialová; lusky ± přímé, rozpadavé
- louky, okraje cest, stráně, světlé lesy; V-IX; velmi hojně

***Vicia hirsuta* (L.) S.F. Gray (vikev chlupatá)**

- gracilní jednoletka; K ušty šídlovité, všechny stejné, alespoň stejně dlouhé jako trubka; květy 2-4 mm, v chudokvětých, stopkatých hroznech; C bílá (často s fialovou skvrnou na vrcholu pavézy); lusky chlupaté, zpravidla dvousemenné
- louky, pastviny, pole, ruderalizovaná místa; V-IX; hojně

***Vicia tetrasperma* (L.) Schreb. (vikev čtyřsemenná)**

- gracilní jednoletka; K ušty výrazně nestejně (spodní šídlovité, horní mnohem kratší, trojúhelníkovité); květy 5-9 mm, nejčastěji jednotlivé (vzácněji v 2-5 květech, stopkatých hroznech); C modro-bílá, pavéza fialově žilkovaná; lusky lysé, zpravidla čtyřsemenné
- suché louky, okraje polí, ruderalizovaná místa; V-IX; hojně

***Vicia sylvatica* L. (vikev lesní)**

- popínavá trvalka s dlouhými podzemními výběžky; palisty hluboce zubaté; květenství stopkaté, většinou 10-15-květé; C bělavá, modrofialově žilovaná
- lesy a jejich okraje; VI-VIII; dosti roztroušeně

***Vicia cracca* L. (vikev ptačí)**

- lístky čárkovité-úzce podlouhlé, lysé nebo přitiskle krátce chlupaté; květenství dlouze stopkatá, jen o málo delší než podpůrný list; C modro-fialová; čepel pavézy stejně dlouhý jako nehet
- louky, příkopy, okraje polí; VI-VIII; hojně

***Vicia sativa* L. (vikev setá)**

- jednoletka; lístky ± obvejčité, špičaté; květy jednotlivé či po 2-3 v úžlabí listů; K ušty ± stejně dlouhé; C modravě-růžové až fialové
- pole, stráně, okolí cest, původní ve Středomoří, u nás pěstovaná a zplaňující; IV-VII; hojně
- příbuzná a patrně původní *V. angustifolia* (někdy hodnocena jen jako poddruh) se odlišuje menšími květy (max. 1.8 cm dlouhými), spodními listy bez úponek, méně-jařmými listy s lístky kopinatými, max. 5 mm širokými

***Vicia sepium* L. (vikev plotní)**

- trvalka; lístky okrouhle-vejčité, na špičce uťaté; palisty s tmavou nektáriovou žlázkou; K ušty nestejně dlouhé (šídlovité spodní delší než trojúhelníkovité horní); hrozny přisedlé, 2-5-květé; C fialová až špinavě modro-růžová, pavéza fialově žilkovaná
- louky, křoviny, světlé lesy; V-VII; hojně

***Lathyrus sylvestris* L. (hrachor lesní)**

- lodyhy křídlaté (křídla max. 2 mm); listy jednojařmé, s úponkou; C špinavě růžová
- křoviny, okraje světlých lesů; VI-VIII; roztroušeně
- rozdíly mezi rody *Vicia* a *Lathyrus* jsou na první pohled nepříliš zřejmé (*Vicia* - trubka srostlých tyčinek šikmo uťatá (spodní tyčinky srostlé dále než horní); čnělka většinou niťovitá, v horní části kolem dokola nebo jen na vnější straně chlupatá x *Lathyrus* - trubka srostlých nitek přímo uťatá (všech 9 tyčinek stejně dlouze srostlé); čnělka na vrcholu často rozšířená, na vnitřní straně vousatá)

***Lathyrus pratensis* L. (hrachor luční)**

- lodyhy popínavé, bohatě větvené (vzájemně „zpletené“); listy jednojařmé, s úponkou; C žlutá

- louky, světlé lesy, křoviny; VI-VIII; hojně

***Lathyrus vernus* (L.) Bernh. (hrachor jarní) (=Orobus vernus L., lecha jarní)**

- listy bez úponek, s 2-4 jařmy velkých, vejčitých, dlouze zašpičatělých lístků; C červeně fialová, po odkvětu modrající; lusky lysé
- listnaté lesy, křoviny; IV-V; dosti hojně

Lythraceae (kyprejovité)

***Lythrum salicaria* L. (kyprej vrbice)**

- listy vstřícné (řidčeji v přeslenech), kopinaté, na bázi ± srdčité; lodyha krátce chlupatá; květenství kocový, složený hrozen; mezi trojúhelníkovitými K ušty výrazně delší, šídlovité mezikališní zuby; C růžově červená
- pobřežní porosty, vlhké louky, rašeliny; VI-IX; dosti hojně
- druh s trimorfními květy

Oenotheraceae (=Onagraceae) (pupalkovité)

***Chamaerion angustifolium* (vrbka úzkolistá) (=Epilobium angustifolium L., Chamaenerion angustifolium (L.) Scop.)**

- všechny listy střídavé, kopinaté, naspodu s výraznou žilnatinou; květenství dlouhé hrozny; K ± červený; C velká (20-40 mm v průměru), krátce nehetnatá, růžově červená
- paseky, okraje lesů, podél cest, křoviny; V-VIII; hojně

***Epilobium hirsutum* L. (vrbovka chlupatá)**

- lodyha oblá, odstále chlupatá; listy vstřícné, ± objímavé, pilovité; C velká (15-30 mm v průměru), červeně růžová; blizna rozestálá 4-laločná
- pobřežní porosty, příkopy, vlhká ruderalizovaná místa; VII-VIII; dosti hojně

***Epilobium montanum* L. (vrbovka horská)**

- lodyha oblá, lysá nebo přitiskle chlupatá, jen spoře větvená; listy 4-8 cm, tmavě zelené, matné; tobočky žláznaté; C světle červeně fialová; blizna rozestálá 4-laločná
- křoviny, okraje vlhčích lesů; VI-IX; dosti hojně

***Epilobium ciliatum* (vrbovka žláznatá) (=E. adenocaulon)**

- lodyhy alespoň na bázi s 2 (-4) podélnými lištami, často červenavě naběhlé; listy vstřícné, na bázi zaokrouhlené až uťaté; květenství a tobočky hustě žláznaté; C růžová až bílá; blizna hlavatá, nedělená
- vlhčí ruderalizovaná místa, podél cest; VI-IX; hojně
- původní v Severní Americe, poprvé vzácně zavlečena v 60 letech, v současné době nejhojnější vrbovka, velmi ochotně se kříží s ostatními druhy

***Oenothera biennis* L. (pupalka dvouletá)**

- robustní dvouletka; lodyha bez červených teček; střední žilka listů červená; květenství hrozen; C žlutá, 13-32 mm dlouhá, většinou širší než delší; hypanthium (zdánlivá K trubka) velmi dlouhé
- podél cest, náspy, písčiny, původní v severní Americe; VI-IX; dosti hojně
- obtížně určovatelná skupina, v ČR s množstvím drobnokvětých (často hybridogenních) taxonů; karyologicky zajímavá - při dělení se chromozómy seskupují do kruhovitého útvaru

Hippocastanaceae (jírovcovité)

***Aesculus hippocastanum* L. (jírovec maďal)**

- listy dlaniť složené, lístky přisedlé; pupeny lepidivé; C bílá se žlutou, později červenavou skvrnou
- intravilány obcí, podél cest, původní na Balkánském poloostrově (třetíhorní relikv); V; dosti hojně

Aceraceae (javorovitě)

***Acer pseudoplatanus* L. (javor klen)**

- listy nepravidelně tupě zubatě-vroubkované; řapíky nemléčící; květenství převislá, vyvíjející se současně s listy; dvounažky svírají ± pravý úhel; C žlutozelená
- listnaté lesy, křoviny, skály; IV-V; hojně, často pěstován

***Acer platanoides* L. (javor mlč)**

- listy hluboce ostře zubaté, úkrojky špičaté; řapíky mléčící; květenství přímá, vyvíjející se před olistěním; dvounažky svírají tupý úhel; C žlutozelená
- listnaté lesy, křoviny; IV-V; hojně, často pěstován

Anacardiaceae (ledviníkovitě)

***Rhus typhina* Torn. (škumpa orobincovitá)**

- keř; větve hustě pýřité; listy lichozpeřené; květenství hustá lata; květy jednopohlavné, samčí žlutozelené, samičí tmavočervené
- parky, zahrady, původní v severní Americe; VI-VII; roztroušeně

Oxalidaceae (šřavelovitě)

***Oxalis acetosella* L. (šřavel kyselý)**

- listy trojčetné, přízemní, jemné; C bílá, červenavě žilkovaná
- stinné, vlhké lesy; IV-V; dosti hojně
- vykazuje spánkové pohyby (nyktinastie); slabě jedovatý (kys. šřavelová)

Linaceae (lnovitě)

***Linum catharticum* L. (len luční)**

- lysá jednoletka; lodyhy nitřovité, nahoře vidličnatě větvené; dolní listy vstřícné; květy před rozkvetem nící; C drobná, bílá, na bázi žlutá
- stráně, suché louky, lesostepi; VI-VIII; dosti hojně

Geraniaceae (kakostovitě)

***Geranium pratense* L. (kakost luční)**

- stopky květů zpravidla žláznaté, po odkvetu nazpět ohnuté, za plodu přímé; K 3-žilný; C velká, světle modrofialová
- louky, pobřežní křoviny, podél cest; VI-IX; roztroušeně

***Geranium palustre* Torner (kakost bahenní)**

- stopky květů nežláznaté, přitiskle chlupaté; plodní stopky nazpět ohnuté; K (kromě hlavních žilek) lysý; K 5 (-7)-žilný; C velká, fialově červená
- vlhké louky, pobřeží porosty, příkopy; VI-IX; dosti hojně

***Geranium pusillum* Burm. f. (kakost maličký)**

- listy max. do poloviny dlanitě členěné; lodyhy krátce (max. 1 mm) chlupaté; kv. stopky se žláznatými a nežláznatými chlupy; C světle fialová, ± stejně dlouhá jako K
- rumiště, okraje cest, ruderalizovaná místa; V-X; hojně (nejčastější drobnokvětý kakost)

***Geranium robertianum* L. (kakost smrdutý)**

- nepříjemně zapáchající jednoletka; lodyhy křehké, často červeně naběhlé; listy dlanitě 3-5-četné, lístky peřenosečné; kv. stopky žláznaté; C karmínově červená, výrazně nehetnatá
- rumiště, křoviny, intravilány obcí, skály; V-X; hojně

***Erodium cicutarium* (L.) l'Hér. (pumpava rozpuková)**

- listy zpeřené, lístky přisedlé; květenství 3-10-květé; zobánek plůdků spirálovitě stočený; C světle růžová – fialová
- louky, rumišť. okraje cest; IV-VIII; hojně

Balsaminaceae (netýkavkovité)

***Impatiens glandulifera* Royle (netýkavka žláznatá) (= *I. roylei* Walp.)**

- listy vstřícné nebo v 3-četných přeslenech, řapíky se žlázkami; květy převislé; C červená, velká, voná
- poříční porosty, vlhká ruderalizovaná místa, původní v Indii a Himalájích; VI-VIII; dosti hojně, v současnosti výrazně se šířící podél toků

***Impatiens noli-tangere* L. (netýkavka nedůtklivá)**

- listy střídavé, na každé straně s 7-16 (-20) tupými zuby, horní zpravidla menší než spodní, s nezřetelnými postranními žilkami; květy převislé; C zlatožlutá, velká, ostruha zahnutá
- vlhké lesy a křoviny, pobřežní porosty; VII-IX; dosti hojně

***Impatiens parviflora* DC. (netýkavka malokvětá)**

- listy střídavé, na každé straně s (13-) 20-35 pilovitými zuby, horní zpravidla větší než spodní, se zřetelnými postranními žilkami; květy přímé; C světle žlutá, ± drobná, ostruha přímá
- vlhké lesy, křoviny, ruderalizovaná místa, intravilány obcí, původní ve střední Asii; IV-IX; velmi hojně, šířící se

Polygalaceae (vítodovité)

***Polygala oxyptera* (vítod špičatokřídlý)**

- bazální listy nejsou v růžici, o trochu menší než lodyžní; listeny ± stejně dlouhé jako kv. stopky; křídla s uzavřenou žilnatinou, špičatá, užší než tobolka; C zelenavě bílá (vz. světle modrá)
- výslunné stráně, světlé lesy, vřesoviště; V-VIII; roztroušeně
- taxon ze skupiny vítodu obecného (*P. vulgaris* L.)

Celastraceae (brslenovité)

***Euonymus europaea* L. (brslen evropský)**

- keř; větve hladké, zelené, 4-hranné, později často se 4 bělavými korkovými lištami; listy lysé, stokaté; C 4, žlutobílá; semena s oranžovým míškem
- křoviny, světlé lesy; V-VII; dosti hojně

Rhamnaceae (řešetlakovité)

***Frangula alnus* (krušina olšová)**

- beztrnný keř; listy střídavé, celokrajné, za mlada naspodu ± chlupaté, později olýsalé; květy oboupohlavné, 5-četné; C bílá, mnohem kratší než žlutozelený K; zralé plody černé (nezralé zelené až červené)
- lesy, křoviny, poříční porosty; V-VI; dosti hojně

***Rhamnus cathartica* (řešetlák počistivý)**

- trnitý keř; listy zpravidla vstřícné nebo vstřícně sblížené, zubaté; květy zpravidla jednopohlavné, 4-četné; C mnohem kratší než žlutozelený K; plody černé
- výslunné křoviny, světlé listnaté lesy; V-VI; roztroušeně

Cornaceae (dřínovité)

***Swida sanguinea* (svída krvavá) (= *Cornus sanguinea* L.)**

- keř; listy na rubu roztroušeně chlupaté; květenství bez obalných listenů, objevující se až po olistění; plody vzpřímené, modro-černé; C bílá
- světlé lesy, křoviny, stráně; V-VI; dosti hojně

***Araliaceae* (aralkovité)**

***Hedera helix* L. (břečťan popínavý)**

- vřezelena lána s přičepivými kořeny; listy dimorfní (mladé 3-5-laločnaté, na starých větvích kosočtverečné až vejčité); C žlutozelená; bobule černé
- vlhčí lesy, skály; IX-X; roztroušeně, často pěstován

***Apiaceae* (miříkovité) (= *Daucaceae*, mrkvovité; *Umbelliferae*, okoličnaté)**

***Carum carvi* L. (kmín kořenný)**

- lodyha rýhovaná; listy lysé; lodyžní listy 2-3x zpeřené, s čárkovitými úkrojky, jejich pochva na bázi s niřovitými zpeřenými úkrojky; obaly i obalíčky (zpravidla) chybí; C bílá
- louky, stráně; V-VII; dosti hojně, někdy pěstován

***Pimpinella major* (L.) Huds. (bedrník větší)**

- listy jednoduše zpeřené, úkrojky přisedlé; lodyha hluboce rýhovaná, zpravidla dutá; horní lodyžní listy s vyvinutou čepelí; C bílá
- louky, světlé lesy, pastviny; VI-IX; hojně

***Pimpinella saxifraga* L. (bedrník obecný)**

- listy jednoduše zpeřené, největší úkrojky stopkaté; lodyha mělce rýhovaná, ± plná; horní lodyžní listy redukované, často vyvinuta jen pochva; C bílá
- louky, stráně, pastviny, světlé lesy, podél cest; VI-X; hojně

***Aegopodium podagraria* L. (bršlice kozí noha)**

- listy trojčetně lichožpeřené, listky nesouměrně vejčité; lodyha zdánlivě lysá; obaly i obalíčky chybí; C bílá až narůžovělá
- intravilány obcí, křoviny, pobřežní porosty, příkopy; V-IX; velmi hojně

***Aethusa cynapium* L. (tetlucha kozí pysk)**

- lodyhy často křivolaké; listy naspodu lesklé; obaly ± chybí, obalíčky nápadné, jednostranné, delší než okoličky; C bílá
- rumiště, pole, intravilány obcí; VI-IX; dosti hojně

***Selinum carvifolia* L. (olešník kmínolistý)**

- lodyha o celé délce hluboce brázditá (nahore téměř křídlatá); špičky úkrojků dolních listů bílé; obaly chybí, obalíčky vyvinuty; stopky okolků na vnitřní straně pýřité; C bílá nebo narůžovělá
- vlhké louky, rašeliniště, pobřežní porosty; VI-IX; roztroušeně

***Angelica sylvestris* L. (děhel lesní)**

- lodyha ± statná, na bázi lysá; listy s nápadnou pochvou, trojčetně zpeřené, vřeteno v místě větvení s červenou skvrnou; stopky okolků a okraje obalíček pýřité; okolíky i okoličky ± kulovité; C bílá nebo načervenalá, brvitá
- vlhké louky, pobřežní porosty, rašeliniště; VII-IX; dosti hojně

***Pastinaca sativa* L. (pastinák setý)**

- přízemní listy jednoduše zpeřené, listky kolmo postavené, hluboce (až peřenosečně) zubaté, žlutozelené; lodyhy ± lysé, drsné; obaly i obalíčky chybí; C žlutá
- louky, pastviny, pobřežní porosty; VII-VIII; dosti hojně

***Heracleum sphondylium* L. (boševník obecný)**

- lodyhy statné, drsně chlupaté; listy v obrysu trojboké, lichozpeřené nebo peřenoklanné, lístky hluboce vykrajovaně laločnaté, tmavě zelené, na rubu drsně štětinatě chlupaté; okolíčky i okolíčky ploché; obaly chybí, obalíčky vyvinuty; nažky výrazně zploštělé, s křídlatým lemem; C bílá až nazelenalá
- vlhké louky, rumišťe, okolí cest, křoviny; V-VIII; hojně
- v ČR zastoupen 4 poddruhy

***Heracleum mantegazzianum* (bolševník velkolepý)**

- lodyhy velmi statné, drsně chlupaté; listy v obrysu trojboké, lichozpeřené nebo peřenoklanné, lístky hluboce vykrajovaně laločnaté, špičaté, světle zelené, drsně štětinatě chlupaté; okolíčky nápadně velké (20-50 cm v průměru s 50-150 paprsky) ploché; obaly chybí, obalíčky vyvinuty; C bílá
- rumišťe, ruderalizovaná místa, podél toků; V-VIII; lokálně, nezřídka však masově
- původní na Kavkaze, kdysi pěstován, v současnosti silně expanzivní; obsahuje fotosenzitivní alkaloid primin

***Daucus carota* L. (mrkev obecná)**

- trojboce vejčité listy i lodyhy odstále štětinatě bíle chlupaté; obal nápadný, zpeřený v niťovité úkrojky, obalíček vyvinut; C bílá, u středových květů často tmavě růžová; nažky štětinatě
- stráně, příkopy, suché louky; V-VIII; hojně, kulturní odrůda často pěstovaná

***Torilis japonica* (Hout.) DC. (tořice japonská)**

- lodyha nazpět přitiskle chlupatá; listy 1-2x peřenosečné, horní listy 3-sečné s koncovým úkrojkem nápadně protaženým; okolíčky vyrůstají naproti listům; obal i obalíček vyvinut; C bílá nebo načervenalá, přitiskle brvitá
- křoviny, světlé lesy, rumišťe, okolí cest; VI-VIII; hojně

***Chaerophyllum temulum* L. (krabilice mámivá)**

- jednoletka; lodyha pod uzlinami ztlustlá, alespoň naspodu červeně skvrnitá, odstále chlupatá; listy 1-2x peřenosečné, úkrojky vejčité, tupé (připomínající *Torilis japonica*); okolíčky s malým počtem okolíčků (do 12); stopky okolíčků drsné; obaly chybí; C bílá, lysá
- pobřežní křoviny, akátiny, ruderalizovaná místa, rumišťe; V-VII; dosti hojně

***Chaerophyllum aromaticum* L. (krabilice zápašná)**

- trvalka; lodyha pod uzlinami ztlustlá, alespoň naspodu červeně skvrnitá, odstále chlupatá; listy 2-3x trojčetné (připomínající *Aegopodium podagraria*), úkrojky posledního řádu velké; obaly chybí, obalíčky brvitě; C bílá, lysá
- křoviny, lesy; VI-VIII; roztroušeně až dosti hojně

***Chaerophyllum hirsutum* L. (krabilice chlupatá)**

- trvalka; lodyha pod uzlinami nepatrně ztlustlá, odstále chlupatá; listy 2-3x trojčetně zpeřené (připomínající *Anthriscus sylvestris*) obaly vyvinuté nebo chybí, obalíčky dlouze brvitě; C bílá nebo růžová, brvitá
- křoviny, pobřežní porosty, vlhké louky a lesy; VI-VIII; hojně

***Anthriscus sylvestris* (L.) Hoffm. (kerblík lesní)**

- lodyha rýhovaná, přitiskle chlupatá; listy 2-3x trojčetně zpeřené; obaly chybí nebo jen z 1-2 listenů, obalíčky oválné; stopy okolíčků lysé; C bílá až nazelenalá
- lesy, křoviny, příkopy; V-VIII; velmi hojně

Caprifoliaceae (zimolezovitě)

***Sambucus nigra* L. (bez černý)**

- keř; dřev větviček bílá; listy zpeřené 5-četné; laty bohaté, na vrcholu uťaté, vyvíjející se dlouho po listech; C bílá; plody černé
- okraje lesů, křoviny, paseky, rumišťe; VI-VIII; hojně

***Sambucus racemosa* L. (bez hroznatý)**

- keř; dřen větviček okrová; listy zpeřeně 5-četné; lodyhy oválné, vyvíjející se současně s listy; C žlutozelená; plody červené
- světlé lesy, křoviny, paseky, zarostlé skály; IV-VI; roztroušeně

***Viburnum opulus* L. (kalina obecná)**

- keř; listy dlaniť 3 (-5)-laločnaté, tenké, na lici lysé, na rubu roztroušeně chlupaté; květenství bohatá vrcholičnatá lodyha; okrajové květy zvětšené, paprskující, sterilní; C bílá; bobule červené
- křoviny, vlhčí listnaté lesy; V-VII; roztroušeně

***Symphoricarpos rivularis* Suksdf. (pámelník pořiční) (=S. *albus* (L.) Blacke)**

- keř; listy vejčité-oválné; květy 4-5-četné; C růžová (vz. bílá), zvonkovitá, v ústí hustě brvitá; bobule bílé
- intravilány obcí, parky, původní v severní Americe; VI-VIII; dosti hojně pěstován

***Lonicera xylosteum* L. (zimolez pýřitý)**

- keř; listy řapíkaté, na obou stranách chlupaté; stopky vidlanů max. 1,5 x delší než květy, chlupaté; květy souměrné, zřetelně 2-pyské (horní pysk 4-dílný, spodní nedělený), párovitě uspořádané (semeníky na bázi srostlé); C bílá, později bleďožlutá; bobule červené
- křoviny, lesy; V-VI; dosti hojně až roztroušeně

***Lonicera nigra* L. (zimolez černý)**

- keř; listy lysé (nebo jen naspodu řídce chlupaté), krátce řapíkaté; stopky vidlanů min. 2x delší než květy; květy souměrné, zřetelně 2-pyské (horní pysk 4-dílný, spodní nedělený); C bílá nebo narůžovělá; bobule černé
- křoviny, lesy; IV-V; dosti hojně až roztroušeně

Adoxaceae (pižmovkovité)

***Adoxa moschatellina* L. (pižmovka mořusová)**

- gracilní trvalka s tenkými, bílými podzemními výběžky; listy trojčetně zpeřené, naspodu lesklé; C chybí; K žlutozelený; vrcholový květ květenství 5-četný, postranní 4-četný
- vlhké lesy a křoviny; III-V; roztroušeně

Valerianaceae (kozlíkovité)

***Valerianella locusta* (L.) Betcke (kozlíček polníček) (=V. *olitoria* (L.) Poll.)**

- jednoletka; lodyhy nahoře vícenásobně vidličnatě větvené; listy jednoduché; C bleďě modrá, asymetrická, na bázi nevydutá; nařky oblé
- stráně, skály, suché louky; IV-V; roztroušeně

***Valeriana sambucifolia* (kozlík bezolistý)**

- trvalka s nadzemními výběžky; lodyha lysá nebo jen řídce chlupatá; listy peřenodílné, prostřední listy s 2-4 (-5) páry úkrojků, naspodu lysé nebo řídce chlupaté, koncový úkrojek výrazně širší než úkrojky postranní; C růžová nebo bílá, asymetrická, na bázi vakovitě vydutá
- okolí potoků, vlhké lesy, nivy; VI-VIII; roztroušeně
- taxon ze skupiny *V. officinalis* L.

Dipsaceae (řetřkovité)

***Succisa pratensis* Moench (čertkus luční)**

- přizemní listy celistvé; kalíšek 4-hranný, drsně chlupatý; kalich s 5 řetřkami; C (4), modrofialová
- vlhké louky, rašeliny; VII-IX; dosti hojně

***Knautia arvensis* (L.) Coult. (chrastavec rolní)**

- přizemní listy členěné; K s 5-16 řetřkami; C (4), zpravidla modrofialová
- sušší louky, stráně, okraje cest; V-IX; hojně

Rubiaceae (mořenovitě)

***Galium rotundifolium* L. (svízel okrouhlolistý) (=G. scabrum L.)**

- prostřední listy 3-žilné, ve 4-četných přeslenech, široce oválné; květenství nálevkovité; C bílá až nazelenalá; plody s háčkovitými chlupy
- stinné lesy (zejména smrčiny); VI-IX; roztroušeně až dosti hojně

***Galium boreale* L. (svízel severní)**

- prostřední listy 3-žilné, ve 4-četných přeslenech, kopinaté (alespoň 5x delší než široké); květenství oválné; C bílá; plody většinou chlupaté
- vlhké louky; VI-VII; roztroušeně

***Galium uliginosum* L. (svízel močálový)**

- lodyhy drsné, s nazpět směřujícími osténky, nečernající; listy s výraznou (0-2- 0.3 mm) chrupavčitou špičkou; C bílá; tyčinky žluté
- vlhké louky, pobřežní porosty, prameniště; V-IX; hojně

***Galium palustre* L. (svízel bahenní)**

- lodyhy drsné, s nazpět směřujícími osténky, při sušení černající; listy na vrcholu zaokrouhlené, nešpičaté; C bílá; tyčinky červené
- vlhké louky, pobřežní křoviny, prameniště; V-VIII; hojně

***Galium pumilum* Murr. (svízel nízký)**

- lodyhy lysé nebo odstále chlupaté, tenké (na bázi max. 1 mm); listy na vrcholu s 0.1-0.9 mm dlouhou špičkou, po usušení zpravidla olivově zelené; květenství úzce vejčité; C bílá
- výslunné stráně, skály, světlé křoviny; VI-VIII; roztroušeně

***Galium verum* L. (svízel syřišťový)**

- lodyha oblá, hladká, hustě krátce chlupatá; listy nitřovité; květenství husté; C sytě žlutá
- výslunné stráně, křoviny, okraje světlých lesů, skály; VII-IX; hojně

***Galium album* (svízel bílý)**

- lodyhy 4-hrané, chlupaté, na bázi silné (více než 1 mm); květenství úzce pyramidální až úzce vejčité; ± husté; C bílá, relativně velká, cípy osinkatě špičaté
- stráně, křoviny, okraje lesů; VI-X; hojně

***Galium sylvaticum* L. (svízel lesní)**

- lodyhy lysé, na bázi oblé, jinde 4-hranné, za mlada sivozelené, bez výběžků; listy naspodu světleji zbarvené než svrchu; květenství široce pyramidální; poupata často převislá; C bílá
- listnaté lesy, křoviny; VII-IX; dosti hojně

***Galium aparine* L. (svízel přítula)**

- jednoletka; lodyhy ± popínavé, drsné (s krátkými hákovitými chlupy), lehce se přichytávající; květy v řídkých (2-5-květých) vidlanech v paždí listů; plody velké (4-6 mm), s nápadnými hákovitými chlupy vyrůstajícími na papílách; C (zelenavě) bílá
- křoviny, stráně, okraje cest, lesy, rumiště; V-X; velmi hojně

***Cruciata laevipes* (svízelka chlupatá) (=Galium cruciata (L.) Scop.)**

- lodyhy nápadně odstále chlupaté, žlutavé; listy 3-žilné, ve 4-četných přeslenech; květenství kratší než listy, s drobnými listeny; stopky za plodu dolů sehnuté; C žlutá
- křoviny, stráně, světlé lesy; IV-VI; roztroušeně

Apocynaceae (toješťovitě)

***Vinca minor* L. (brčál menší)**

- lodyhy plazivé; listy vždyzelené, kožovité, lysé; K lysý; C modrá

- křoviny, okraje lesů, skály; III-VI; roztroušeně, často pěstován

Asclepiadaceae (klejichovité)

***Vincetoxicum hirundinaria* (tolita lékařská) (=V. officinale Moench, Cynanchum vincetoxicum (L.) Pers.)**

- listy vstřícné, vejčité-kopinaté, na bázi srdčité; květenství dlouze stopkatá, mimoúžlabní; C žluto-bílá; pyl srostlý v brylky; tobolky dlouze válcovité, špičaté; semena s dlouhým chmýrem
- výslenné stráně, skály, lesostepi; V-VIII; roztroušeně

Oleaceae (olivovité)

***Syringa vulgaris* L. (šeřík obecný)**

- listy jednoduché, stopkaté, na bázi srdčité či uťaté; květenství přímá, hustá lata; C modře fialové, růžové či bílé; plod tobolka
- zahrady, parky, intravilány obcí, původní v J Evropě; V-VI; často pěstován

***Fraxinus excelsior* L. (jasan ztepilý)**

- listy lichozpeřené, listky téměř přisedlé; pupeny rezavě černé; květenství lata; C chybí; plody převislé křídlaté oříšky
- suťové lesy, křoviny; IV-V; hojně

Solanaceae (lilkovité)

***Solanum dulcamara* L. (lilek potměchuť)**

- popínavý polokeř; listy jednoduché nebo na bázi s 1-2 laloky, stopkaté; květenství 10-25-květé; C modrofialová, cípy postupně nazpět otočené; bobule šarlatové, lesklé
- pobřežní křoviny, paseky, rumiště; VI-VIII; dosti hojně

***Solanum nigrum* L. (lilek černý)**

- tmavozelená jednoletka, listy jednoduché, květenství většinou 5-10-květé; C bílá; bobule černé (vzácněji zelené)
- vlhká ruderalizovaná místa, rumiště; VI-X; hojně

Convolvulaceae (svlačcovité)

***Convolvulus arvensis* L. (svlačec rolní)**

- poléhavá či popínavá trvalka; lodyhy lysé až krátce pýřité; listy střelovité vejčité, na vrcholu nejsou dlouze zašpičatělé, bez palistů; listénce čárkovité, neuzavírající K; květy dlouze stopkaté, jednotlivé nebo v chudokvětých květenstvích v paždí listů; C růžová (vz. bílá)
- okraje polí, rumiště, křoviny, stráně; V-IX; hojně
- záměny: *Fallopia convolvulus*

***Calystegia sepium* (L.) R. Br. (opletník plotní)**

- popínavá trvalka; listy na bázi střelovité nebo srdčité; listénce velké, uzavírající K, delší než široké, špičaté; květy jednotlivé v paždí listů; C nápadně velká (35-50 mm v průměru), bílá
- pobřežní porosty, vlhké křoviny; VI-IX; roztroušeně

Cuscutaceae (kokoticovité)

***Cuscuta europaea* L. (kokotice evropská)**

- nezelená, holoparazitická (nejčastěji na *Urtica*, *Humulus*) ovíjivá jednoletka; lodyhy červeně naběhlé, bohatě větvené; květy v hustých hlávkách; C 4-četná (vzácněji 5četná), červenavá až bleďožlutá; blizny 2
- pobřežní křoviny, příkopy, ruderalizovaná místa; VI-IX; roztroušeně

Boraginaceae (brutnákovité, drsnolisté)

***Lithospermum arvense* L. (kamejka rolní) (= *Buglossoides arvensis*)**

- jednoletka; listy jednožilné; K členěný až k bázi; C bílá; tvrdky bradavičnaté
- okraje polí, rumiště; IV-VII; roztroušeně

***Myosotis arvensis* (L.) Hill. (pomněnka rolní)**

- jednoletka; plodní stopky 2-3 x delší než K; K hluboce členěný, odstále chlupatý, chlupy háčkovité, cípy za plodu k sobě skloněné; C světle modrá, drobná (2-4 mm v průměru), nálevkovitá; tvrdky černé
- pole, rumiště, křoviny; V-X; hojně

***Myosotis stricta* Lam. (pomněnka drobnokvětá) (= *M. micrantha* Pall.)**

- jednoletka; lodyhy naspodu s háčkovitými chlupy; květy již v paždí spodních listů (listenů); plodní stopky velmi krátké; K hluboce členěný, odstále chlupatý, chlupy háčkovité; C světle modrá, velmi drobná, nálevkovitá
- pole, písčiny, stráně; IV-VI; hojně

***Myosotis sylvatica* (Ehrh.) Hofm. (pomněnka lesní)**

- dvouletka - trvalka; K min. do poloviny členěný, řidce odstále chlupatý, chlupy přímé i háčkovitě zahnuté; C světle modrá, ± velká (6-8 mm v průměru), plochá, trubka ± stejně dlouhá jako K
- lesy, vlhké louky; V-VII; roztroušeně – dosti hojně

***Myosotis palustris* (L.) Nath. (pomněnka bahenní)**

- trvalka; chlupy naspodu nejdolejších listů směřují ke špičce; K dělený do cca 1/3, přitiskle chlupatý, chlupy přímé (neháčkovité); C blankytně modrá, ± velká (6-8 mm v průměru), plochá
- vlhké louky, okolí potoků; V-VIII; roztroušeně

***Myosotis nemorosa* (pomněnka hajní)**

- zpravidla dvouletka; chlupy naspodu nejdolejších listů směřují k bázi; K dělený do cca 1/3, přitiskle chlupatý, chlupy přímé (neháčkovité); C blankytně modrá, středně velká (max. 6 mm v průměru), plochá; tvrdky hladké, lesklé
- podmáčené louky, vlhké okraje lesů; V-VIII; roztroušeně

***Echium vulgare* L. (hadinec obecný)**

- květenství nápadný koncový hrozen vijanů; C souměrná s nestejnými cípy, nejprve růžová, později modrá; tyčinky nápadně vyčnívají z C
- výslunné stráně, okraje cest; VI-IX; hojně

***Lycopsis arvensis* L. (prlina rolní) (= *Anchusa arvensis*)**

- C slabě souměrná, blankytně modrá, trubka bílá, prohnutá
- pole, výslunné stráně; V-IX; roztroušeně

***Pulmonaria obscura* (plicník tmavý)**

- přizemní listy řapíkaté, na bázi srdčité, neskvrnitě, horní strana listů se špičatými drsnými papily; K mělce dělený; C nejprve růžová, později fialová, po odkvětu modrá
- listnaté lesy; III-V; dosti hojně

***Symphytum officinale* L. (kostival lékařský)**

- lodyha křídlatá, větvená, drsně chlupatá; listy sbíhavé; květy převislé; C nálevkovitá, fialově-růžová, uvnitř s fornices (výrůstky pakorunky tvořící kužel nad tyčinkami); tvrdky hladké, lesklé
- vlhké louky, pobřežní porosty, příkopy; V-VII; hojně

Scrophulariaceae (krtičníkovité)

***Verbascum thapsus* L. (divizna malokvětá)**

- lodyžní listy dlouze sbíhavé; C světle žlutá, středně velká (většinou 15-30 mm v průměru), široce nálevkovitá; nitky spodních tyčinek min. 3x delší než prašníky
- stráně, paseky, suché louky; VII-IX; hojně

***Verbascum thapsiforme* Schrad. (divizna velkokvětá) (= *V. densiflorum*)**

- lodyžní listy dlouze sbíhavé, výrazně vroubkované; C světle žlutá; velká (min. 30 mm v průměru), plochá; nitky spodních tyčinek max. 2x delší než prašníky
- výslunné stráně; VII-VIII; dosti hojně

***Verbascum lychnitis* L. (divizna knotovkovitá)**

- listy neshíhavé, na lici téměř lysé; květenství větvené; C žlutá; nitky všech tyčinek bíle chlupaté
- výslunné stráně, křoviny, okolí cest, suché louky; VI-IX; hojně

***Verbascum nigrum* L. (divizna černá)**

- přizemní listy srdčité na bázi; květenství ± nevětvené; C žlutá, nitky fialově chlupaté
- výslunné stráně, křoviny; VI-IX; dosti hojně

***Linaria vulgaris* Mill. (lnice květel)**

- listy čárkovité, celokrajné, na okraji podvinuté; C žlutá, tlamatá (ústí zcela uzavřeno vyklenutým spodním pyskem), nápadně ostruhatá
- pole, suché louky, skály, křoviny, rumišť; VI-IX; velmi hojně

***Scrophularia umbrosa* Dum. (krtičník stinný)**

- rostliny po rozemnutí nepříjemně zapáchající; lodyha křídlatá, na bázi hlízovitě neztlustlá; listy vstřícné; K se širokým (min. 0.5 mm) blanitým lemlem; C (červeno-)hnědá
- pobřežní křoviny, vlhké louky; VI-VIII; roztroušeně

***Scrophularia nodosa* L. (krtičník hlíznatý)**

- rostliny po rozemnutí nepříjemně zapáchající; lodyha čtyřhranná (nekřídlatá), na bázi hlízovitě ztlustlá; listy vstřícné; K s úzkým (max. 0.5 mm) blanitým lemlem; C (červeno-)hnědá
- vlhké lesy, podmáčené louky; VI-VIII; dosti hojně

***Veronica serpyllifolia* L. (rozrazil douškolistý)**

- jednoletka; lodyhy poléhavé; listy 3-9-laločné; květy jednotlivé v paždí listům podobných listenů; kv. stopky zpravidla s 1 výraznou řadou chlupů; K výrazně trojúhelníkovitý; C bledě modrá; tobolky nezploštělé, ± lysé; semena velká (nad 2 mm)
- pole, louky, rumišť; III-V; hojně
- v ČR skupina 3 blízce příbuzných druhů, nejhojnější z nich *V. sublobata*

***Veronica arvensis* L. (rozrazil rolní)**

- jednoletka; lodyhy vzpřímené; květenství koncový hrozen; listeny vroubkované (nedělené); kv. stopky výrazně kratší než K; C světle modrá
- pole, písčité místa, výslunné stráně; IV-VI; dosti hojně

***Veronica polita* Fr. (rozrazil lesklý)**

- jednoletka; lodyhy poléhavé; květy jednotlivé v paždí listům podobných listenů; kv. stopky kolem dokola chlupaté, krátké (max. 15 mm); C modrá, max. 8 mm v průměru (jen nepatrně přesahující K); tobolky zploštělé, na vrcholu s ostrým zářezem, s krátkými žláznatými a delšími nežláznatými chlupy
- pole, písčité místa, rumišť; III-X; dosti hojně

***Veronica persica* Poir. (rozrazil perský)**

- jednoletka; lodyhy poléhavé; květy jednotlivé v paždí listům podobných listenů; kv. stopky kolem dokola chlupaté, ± dlouhé (min. 15 mm); C modrá, ve středu bělavá, velká (8-14 mm v průměru, výrazně přesahující K); tobolky zploštělé, na vrcholu s tupým zářezem, výrazně šitřovitě žilnatá, chlupatá

- pole, intravilány obcí, rumiště, původní v přední Asii; III-X; hojně
- patrně ustálený hybridogenní taxon *V. polita* x *V. ceratocarpa* (z Kavkazu)

***Veronica officinalis* L. (rozrazil lékařský)**

- trvalka; lodyhy plazivé, kořenující, kolem dokola chlupaté; květenství vystoupavé, hustě žláznaté úžlabní hrozny; C světle modro-fialová
- suché louky, světlé lesy, stráně; VI-VIII; hojně

***Veronica chamaedrys* L. (rozrazil rezevíték)**

- trvalka; lodyhy ±vzpřímené, s dvěma nápadnými řadami chlupů; květenství úžlabní hrozny; K hustě chlupatý; C azurově modrá
- stráně. suché louky, světlé lesy, křoviny; IV-VIII; hojně

***Veronica beccabunga* L. (rozrazil potoční)**

- trvalka; lodyhy lysé, naspodu kořenující; listy krátce stopkaté, na bázi většinou uťaté, silné, tmavě zelené, ± lesklé; květenství vstřícné úžlabní hrozny; C sytě modrá
- potoky, břehy rybníků, prameniště; V-VIII; hojně

***Pseudolysimachion longifolium* (rozrazil dlouholistý)**

- trvalka; lodyhy přímé, statné; listy ostře pilovité, vstřícné či v přeslenech; květenství hustý, dlouhý koncový hrozen; C modrofialová
- pobřežní porosty, podmáčené louky; VI-VIII; roztroušeně

***Melampyrum nemorosum* L. (černýš hajní)**

- poloparazit; listy celokrajné; horní listeny modře či fialové (vz. bíle) naběhlé; K ± hustě chlupatý; C sytě žlutá
- křoviny, světlé lesy; VII-IX; dosti hojně
- rod se vyznačuje výrazným sezónním polymorfismem (jarní morfotypy bývají gracilnější, s menším počtem delších internodií)

***Melampyrum pratense* L. (černýš luční)**

- poloparazit; listy celokrajné; horní listeny zelené; K ± lysý, uhorní K ušty nazpět zahnuté; C světle žlutá, trubka přímá, ústí uzavřené
- světlé lesy, křoviny; V-VIII; hojně

***Euphrasia stricta* Wolf (světlík tuhý)**

- nevelký poloparazit; listeny bez stopkatých žlázek; C bílá, dolní pysk se žlutou skvrnou v ústí, fialově čárkovaný, 7-10 mm
- stráně, světlé lesy a křoviny, pastviny; VI-X; dosti hojně

***Odontites rubra* (Baumg.) Opiz (zdravínek červený)**

- poloparazit; lodyhy jen nahoře větvené, červenofialově naběhlé; listeny delší než květy; C růžově-fialová
- pole; VI-X; dosti hojně

***Rhinanthes minor* L. (kokrhel menší)**

- poloparazit; K lysý, nafouklý, ze stran smáčknutý; C žlutá trubka rovná, horní pysk jen s nevýrazným zoubkem
- louky, křoviny, světlé lesy; V-IX; dosti hojně
- rod s výrazným sezónním polymorfismem

Plantaginaceae (jitrocelovité)

***Plantago major* L. (jitrocel větší)**

- listy okrouhle-eliptické, náhle zúžené ve zřetelný řapík, řídce chlupaté; stvol oblý, zpravidla kratší než listy, kratší než klas; C hnědá; nitky zelené až bělavé, krátké
- okraje cest, rumiště, louky, intravilány obcí; VI-X; hojně

***Plantago media* L. (jitrocel prostřední)**

- listy vejčité, na bázi pozvolna zúžené, širokou bázi přisedlé, hustě chlupaté; stvol oblý, výrazně delší než listy i klas; C bělavá, cípy stříbřité; nitky fialové, dlouhé, zřetelně vyčnívající z květu
- okraje cest, křoviny, louky; V-IX; hojně
- jediný převážně entomogamní domácí zástupce rodu

***Plantago lanceolata* L. (jitrocel kopinatý)**

- listy kopinaté, roztroušeně chlupaté, olysávající; stvol rýhovaný, výrazně delší než klas; C bělavá; nitky žlutavé
- stráně, okraje cest, louky; V-IX; hojně

Lamiaceae (hluchavkovité) (=Labiatae, pyskaté)

***Ajuga reptans* L. (zběhovce plazivý)**

- rostliny s plazivými výběžky; listeny celokrajné; C modrofialová, neopadáva, horní pysk redukován ve 2 zoubky
- vlhčí louky, lesy; IV-VII; hojně

***Scutellaria galericulata* L. (šišák vroubkovaný)**

- listy vroubkované, na bázi srdčité; listeny listům podobné, delší než květy; K na hřbetě s výrůstkem (po odkvětu se zvětšujícím); C modrofialová, trubka trochu zahnutá
- okraje vod, pobřežní křoviny, vlhké louky; VI-IX; dosti hojně

***Glechoma hederacea* L. (popenec břechťanovitý)**

- lodyhy plazivé, kořenující; listy ledvinité, hluboce vroubkované; květenství (1)3-květá; C modrofialová
- vlhčí louky, křoviny, lesy; IV-VIII; hojně
- rostliny gynomonocické (jedinci s květy oboupohlavnými a samičími)

***Prunella vulgaris* L. (černohlávek obecný)**

- listy ± nedělené; listeny velmi široké, nejvyšší pár těsně pod krátce válcovitým lichoklasem; C modrofialová; delší tyčinky s trnovitým výrůstkem
- louky, pastviny, světlé lesy; V-X; hojně

***Galeopsis ladanum* L. (konopice široolistá)**

- lodyhy pod uzlinami neztlustlé, s krátkými, nazpět přitisklými chlupy; listy 2-3 x delší než široké, s 3-7 zuby na každé straně; C bledě červená, ± 2x delší než K, C trubka jen o málo delší než K
- pole, křoviny; VI-IX; dosti hojně

***Galeopsis pubescens* Bess. (konopice pýřitá)**

- lodyhy pod uzlinami nevýrazně ztlustlé a jen zde odstále štětinatě chlupaté, po celé délce pýřité; K s tmavými žláznatými chlupy; C růžově-červená, se žlutým ústím, dlouze brvitá, 2-3 x delší než K
- křoviny, okraje lesů, pole; VII-IX; dosti hojně

***Galeopsis tetrahit* L. (konopice polní)**

- lodyhy pod uzlinami výrazně ztlustlé, celé odstále štětinatě chlupaté; K s tmavými žláznatými chlupy; C růžová či bílá, ± 1.5 x delší než K, prostřední úkrojek dolního pysku ± čtverhranný, nevykrojený, se světlým lemlem nebo bílý
- pole (zejména bramborová), ruderalizovaná místa; VII-IX; hojně

***Galeopsis bifida* Boenn. (konopice dvouklanná)**

- lodyhy pod uzlinami výrazně ztlustlé, celé odstále štětinatě chlupaté; K se světlými žláznatými chlupy; C zpravidla světle růžová, ± 1.5 x delší než K, prostřední úkrojek dolního pysku zřetelně vykrojený, jednobarevný (bez lemu)
- pole (zejména bramborová), ruderalizovaná místa; VII-IX; hojně

***Galeopsis speciosa* Mill. (konopice zdobná)**

- lodyhy pod uzlinami ztlustlé, celé odstále štětinatě chlupaté; K se světlými žláznatými chlupy; C žlutá, na dolním pysku s červenofialovou skvrnou, min 25 mm dlouhá
- paseky, lesy, křoviny; VII-IX; roztroušeně

***Lamium album* L. (hluchavka bílá)**

- trvalka s podzemními výběžky; K na bázi zpravidla s fialovými skvrnami; C bílá, trubka prohnutá, horní pysk s ± odstálými chlupy
- křoviny, okraje lesů, ruderalizovaná místa; VI-VIII; hojně

***Lamium maculatum* L. (hluchavka skvrnitá)**

- trvalka s podzemními výběžky; K na bázi neskvřinový; C růžově červená, trubka prohnutá, horní pysk s ± přitisklými chlupy
- křoviny, světlé listnaté lesy, rumišťe; IV-X; hojně

***Lamium purpureum* L. (hluchavka nachová)**

- jednoletka; horní listy a listeny stopkaté; C růžově-červená, trubka přímá
- pole, rumišťe, okraje cest; III-IX; velmi hojně

***Lamium amplexicaule* L. (hluchavka objímavá)**

- jednoletka; horní listy a listeny přisedlé, ledvinité, objímavé; květy často zůstávají trvale uzavřené, zdánlivě ve stádiu pupat (kleistogamie), plně vyvinuté květy s tenkou, dlouhou, přímou C trubkou; C masově červená
- pole, stráně; III-VI; dosti hojně

***Galeobdolon montanum* (pitulník horský) (= *Lamiastrum montanum*)**

- lodyha na bázi kolem dokola chlupatá; listy dlouze zašpičatělé; lichopřesleny s 9-15 květy; spodní listeny někdy s nevýraznou bílou skvrnou; C zlato-žlutá, postranní úkrojky spodního pysku trojúhelníkovité, špičaté
- vlhčí listnaté lesy, křoviny; V-VII; dosti hojně
- hydridogenní taxon *G. flavidum* x *G. luteum*

***Ballota nigra* L. (měrnice černá)**

- rostliny po rozemnutí zapáchající; dílčí květenství (vidlany) min. 5-květá, krátce (1-5 mm) stopkaté; C červeně fialová, horní pysk celokrajný
- rumišťe, intravilány obcí, ruderalizovaná místa; VI-VIII; hojně

***Stachys palustris* L. (čistec bahenní)**

- rostliny ± bez zápachu; listy podlouhlé, horní přisedlé, spodní krátce řapíkaté; C fialová
- vlhké louky, pobřežní porosty, příkopy, pole; VII-IX; dosti hojně

***Stachys sylvatica* L. (čistec lesní)**

- rostliny nepříjemně zapáchající; listy široce srdčité, dlouze řapíkaté; C červenofialová
- křoviny, vlhčí lesy; VI-IX; roztroušeně

***Betonica officinalis* L. (bukvice lékařská)**

- listy převážně přizemní; lodyhy v horní polovině bezlisté; lichoklasy nahloučeny na vrcholu lodyhy do zdánlivého klasu; listeny kratší než květy; C karminově červená
- louky, světlé lesy; VII-VIII; dosti hojně

***Clinopodium vulgare* (klinopád obecný, marulka klinopád) (= *Calamintha clinopodium* Sprenger, *Satureja vulgaris* (L.) Fritsch)**

- listénce brvité, delší než kv. stopky; lichopřesleny bohaté (10-20-květé); dílčí květenství (vidlany) krátce stopkaté; C červená, ± přímá
- křoviny, okraje listnatých lesů, lesostepi; VII-IX; roztroušeně

***Origanum vulgare* L. (dobromysl obecná)**

- rostliny aromatické; listy celokrajné; květenství bohatá vrcholičnatá lata složená z hustých kulovitě shloučených lichoklasů; listeny vejčité; C světle růžová; A vyčnívající z květu, rozestálé
- křoviny, stráně, suché louky, okraje listnatých lesů; VII-IX; dosti hojně

***Thymus pulegioides* L. (mateřídouška polejovitá)**

- rostliny aromatické; lodyhy plazivé, sympodiálně větvené, pod květenstvím 4-hranné (na průřezu obdélníkovité), chlupaté jen na hranách nebo na protilehlých plochách; listy drobné, květenství vystoupavé; C světle fialově růžová; A vyčnívající z květu, rozestálé
- stráně, suché louky, světlé lesy, křoviny; VI-VIII; hojně

***Lycopus europaeus* L. (karbínek evropský)**

- listy výrazně zubaté (až peřenoklanné); C 4-cípá, téměř pravidelná, bělavá, dolní pysk červeně tečkovaný; A 2
- pobřežní porosty, podmáčené louky, příkopy; VII-IX; dosti hojně

***Mentha arvensis* L. (máta rolní)**

- rostliny aromatické; lodyhy vystoupavé; listy řapíkaté, max. se 6 páry postranních žilek; lichopřesleny oddálené, v úžlabí listům podobných listenů; C fialová, 4-cípá, téměř pravidelná; A téměř stejně dlouhé
- vlhké louky, pobřežní porosty, příkopy; VII-IX; dosti hojně

***Mentha longifolia* (L.) Nath. (máta dlouholistá)**

- rostliny aromatické; rostliny hustě šedě chlupaté; listy ± přisedlé, s více než 6 páry postranních žilek; lichopřesleny nahloučeny do koncových, hustých, zdánlivých klasů; listeny drobné; C fialová, 4-cípá, téměř pravidelná; A téměř stejně dlouhé
- pobřežní porosty, vlhké louky; VII-IX; roztroušeně

Campanulaceae (zvonkovité)

***Campanula rapunculoides* L. (zvonek řepkovitý)**

- lodyha tupě 4-hranná; dolní lodyžní listy řapíkaté, na bázi mělce srdčité; květenství ± jednostranný, zpravidla nerozvětvený hrozen; květy převislé; C modrofialová; K ušty po odkvětu rovnovážně odstálé až nazpět zahnuté; tobolky s děrami poblíž báze
- křoviny, okraje cest, světlé lesy; VI-IX; hojně

***Campanula trachelium* L. (zvonek kopřivolistý)**

- lodyha ostře 4-hranná, štětinatě chlupatá; dolní lodyžní listy řapíkaté, na bázi hluboce srdčité; květenství všestranný, zpravidla rozvětvený hrozen; květy ± vzpřímené; C modrá; K ušty po odkvětu přímé; tobolky s děrami poblíž báze
- křoviny, světlé lesy, stráně; VI-IX; hojně

***Campanula patula* L. (zvonek rozkladitý)**

- dvouletka; střední lodyžní listy vejčité-kopinaté, přisedlé; květenství řídká, rozkladitá lata; C fialová, nálevkovitá, max. 3 cm dlouhá, dělená do ± 1/2, cípy zpravidla výrazně nazpět zahnuté; tobolky s děrami poblíž vrcholu
- louky, pastviny, okraje lesů, křoviny; V-VIII; hojně

***Campanula persicifolia* L. (zvonek broskvolistý)**

- lodyha ± lysá; střední lodyžní listy úzce kopinaté, přisedlé; květenství chudokvětý hrozen; C modrá, široce zvonkovitá, velká (3-4 cm dlouhá), jen do ± 1/3 dělená; tobolky s děrami poblíž vrcholu
- světlé lesy, křoviny; VI-IX; dosti hojně

***Campanula rotundifolia* L. (zvonek okrouhlostý)**

- gracilní trvalka; lodyha naspodu hustě pýřitá; přizemní listy dlouze řapíkaté, na bázi výrazně srdčité; lodyžní listy čárkovité, často srpovitě zahnuté; C modrá, převislá; tobolky s děrami poblíž báze
- louky, křoviny, stráně, světlé lesy, skály; VI-IX; hojně

***Phyteuma spicatum* L. (zvonečník klasnatý)**

- lysá trvalka; přizemní listy řapíkaté, na bázi srdčité, někdy tmavě skvrnitě; květenství hustý, válcovitý klas; C bělavá až nažloutlá, až k bázi dělená v čárkovité úkrojky, na vrcholu trubkovitě spojené
- křoviny, světlé lesy; V-VIII; roztroušeně
- záměny: sterilní *Campanula trachelium*, *C. persicifolia*

Asteraceae (hvězdčovitě) (Compositae, složnokvětě)

Cichorioideae

***Cichorium intybus* L. (čekanka obecná)**

- přizemní listy kracovitě, naspodu štětinatě chlupaté; horní lodyžní listy ± objímavé; úbory otevřené jen dopoledne; C jasně modrá; chmýr redukován v šupiny
- stráně, okraje cest, náspy; VII-IX; dosti hojně

***Lapsana communis* L. (kapustka obecná)**

- lodyha alespoň naspodu štětinatě chlupatá; spodní lodyžní listy lyrovité, s nápadným koncovým úkrojkem, horní menší zubaté; v paždí horních listů často postranní květenství; C světle žlutá; chmýr chybí
- lesy, křoviny, rumišťe; V-IX; hojně
- záměny: *Mycelis muralis*

***Crepis paludosa* (L.) Moench (škarda bažinná)**

- lodyha dutá; listy chobotnatě zubaté, lysé, tenké, naspodu sivé, horní listy na bázi se špičatými objímavými oušky; C žlutá
- vlhké louky, prameniště, lesní potoky; V-VIII; roztroušeně až dosti hojně
- listy mají odporně hořkou chuť

***Crepis biennis* L. (škarda dvouletá)**

- dvouletka; lodyžní listy na bázi zúžené, ouškatě zubaté; úbory dosti velké (25-35 mm v průměru); zákrov výrazně 2-řadý, listeny na vnitřní straně krátce hedvábitě chlupaté; C zlatožlutá
- louky, okraje cest, intravilány obcí, křoviny; V-IX; hojně

***Hieracium pilosella* L. (jestřábník chlupáček) (= *Pilosella officinarum* agg.)**

- rostliny s výběžky (dlouhé, tenké, olštěné, zakončené listovou růžicí), skupinovitě rostoucí, nízké (do 30 cm vysoké); listy hvězdovitě chlupaté; lodyhy jednokvěté, bezlisté; C žlutá, okrajové květy často oranžové
- suché louky, okraje cest, stráně; V-IX; hojně
- není apomiktický (narozdíl od "pravých" jestřábníků); jednotlivé druhy podrodu *Pilosella* se vzájemně ochotně kříží

***Hieracium murorum* L. (jestřábník lesní) (= *H. sylvaticum* (L.) Grufbg.)**

- vyvinuta přizemní listová růžice, listy na bázi uťaté; lodyžní listy 0-1 (často zakrnělé); květenství řídké; C žlutá
- lesy (jehličnaté i listnaté), křoviny, paseky; V-VI (fenologicky nejčasnější); hojně
- rod zahrnuje apomiktické a zpravidla polyploidní druhy

***Hieracium lachenalii* Gmel. (jestřábník Lachenalův)**

- vyvinuta přizemní listová růžice, listy na bázi sbíhavé; lodyžní listy min. 3-4; květenství řídké; C žlutá
- lesy (jehličnaté i listnaté), křoviny, paseky; VI-IX; hojně

***Hieracium xlaevigatum* Willd. (jestřábník hladký)**

- přizemní listová růžice chybí (nebo v době květu již odumřelá); lodyžní listy početné, na bázi zúžené (až krátce řapíkaté), výrazně zubaté; zákrovní listy téměř lysé; C žlutá
- světlé lesy, paseky, křoviny; VI-IX; hojně
- ustálený hybridogenní taxon (*H. lachenalii* x *H. umbellatum*)

***Hieracium umbellatum* L. (jestřábník okoličnatý)**

- statné rostliny (až 1 m vysoké); přizemní listová růžice chybí; lodyžní listy velmi početné, široce přisedlé až objímavé; květenství bohaté; vnější zákrovní listy přitisklé k vnitřním, ± lysé; C žlutá
- okraje cest, křoviny, světlé lesy, ruderalizovaná místa; VIII-IX; dosti hojně

***Hieracium sabaudum* L. (jestřábník savojský)**

- statné rostliny (až 1 m vysoké); přizemní listová růžice chybí; lodyžní listy velmi početné, úzké, neobjímavé; květenství bohaté; vnější zákrovní listy nazpět odstálé; C žlutá
- stráně, pastviny, lesní okraje; VIII-IX; dosti hojně

***Taraxacum* sect. *Ruderalia* (pampeliška)**

- listy jen v přizemní růžici; stvol dutý, jednoúborný; C žlutá; chmýr stopkatý
- louky, ruderalizovaná místa, zahrady; V-X; velmi hojně
- skupina velkého počtu apomiktických taxonů (celkově v ČR přibližně 300 typů, asi polovina z nich má jméno); determinovatelné pouze v krátkém období na jaře (v květnu), jedinci kvetoucí v létě vykazují odlišné znaky a jsou prakticky neurčitelní; v literatuře často okruh udáván pod nesprávným jménem *T. officinale* Web.

***Lactuca serriola* (L.) Torn. (locika kompasová)**

- lodyha žlutobílá; lodyžní listy špičaté, na bázi objímavé, naspodu na střední žilce jemně ostnitě, zpravidla postaveny vertikálně (často v S-J směru); květenství lata; C jasně žlutá
- stráně, skály, okolí cest; VII-IX; roztroušeně

***Mycelis muralis* (L.) Dum. (mléčka zední)**

- vyvinuta přizemní listová růžice; listy lyrovité s nápadným koncovým úkrojkem, bazální úkrojky zpravidla nazpět zahnuté, lodyžní listy střelovitě objímavé; lodyha lysá; úbory chudokvěté; C bledě žlutá
- vlhké jehličnaté lesy, křoviny; VII-IX; hojně
- záměny: *Lapsana communis*

***Prenanthes purpurea* L. (věsenka nachová)**

- listy sivozelené, oddáleně zubaté, na bázi srdčitě objímavé; v paždí horních lodyžních listů postranní lodyhy; úbory nízcí, nápadně chudokvěté (jen s (4-)5(-6) květy); C červenofialová
- stinné lesy, křoviny; VII-IX; roztroušeně

***Sonchus arvensis* L. (mléč rolní)**

- trvalka; lodyha jednoduchá; listy na bázi srdčitě objímavé, ouška zaokrouhlená; květní stopky okrově žláznaté; úbory velké (4-5 cm v průměru); zákrov na bázi baňkovitě rozšířený; C zlatožlutá
- pole, okraje cest; VII-X; dosti hojně

***Sonchus oleraceus* L. (mléč zelinný)**

- jednoletka; lodyha větvená; lodyžní listy zubaté, neosténkaté, ± sivozelené, matné, na bázi střelovitě objímavé, ouška zašpičatělá; květní stopky nežláznaté; úbory nevelké (max. 2 cm v průměru); zákrov na bázi baňkovitě rozšířený; C světle žlutá
- pole, rumišťe, intravilány obcí; VI-X; hojně

***Hypochoeris radicata* L. (prasetník kořenatý)**

- přizemní listy drsně chlupaté (chlupy vyrůstají na papilách), nápadně přitisklé k podkladu; lodyhy sivozelené; lodyžní listy redukovány v šupiny; C žlutá
- louky, okraje cest, lesní lemy; V-IX; hojně

- záměny: *Leontodon hispidus*, *L. autumnalis*

***Leontodon hispidus* L. (pampeliška srstnatá)**

- rostliny většinou (hvězdovitě) chlupaté; přizemní listy mělce členěné, někdy na okraji zvlňené; lodyhy nevětvené, bezlisté, jednoúborné; úbory před rozkvetem nící; C žlutá; chmýr pérovitý
- louky, okraje lesů, skály, stráně; V-IX; hojně
- záměny: *Hypochoeris radicata*

***Leontodon autumnalis* L. (pampeliška podzimní)**

- přizemní listy většinou peřenodílné s dlouhými úkrojky, ± lysé; lodyžní listy redukované; lodyhy vidličnatě větvené, pod úborem trochu ztlustlé; úbory přímé; C zlatožlutá, okrajové květy vně červeně proužkované; chmýr pérovitý
- louky, stráně, okraje cest; VI-X; hojně

***Tragopogon orientalis* L. (kozí brada východní)**

- lodyžní listy úzce kopinaté, dlouhé, na konci ± převislé, se souběžnou žilnatinou; zákrovní listy všechny stejně dlouhé, na bázi srostlé; úbory velké (5-8 cm v průměru), otevírající se kolem 11 hodiny; C zlatožlutá, okrajové květy výrazně delší než zákrov; prašníky černo-žlutě pruhované
- stráně, suchá travnatá místa; V-VII; roztroušeně

***Tragopogon pratensis* L. (kozí brada luční)**

- lodyžní listy úzce kopinaté, dlouhé, na konci ± převislé, se souběžnou žilnatinou; zákrovní listy všechny stejně dlouhé, na bázi srostlé; úbory nevelké (2-3 cm v průměru), otevírající se kolem 14 hodiny; C světle žlutá, okrajové květy max. stejně dlouhé jako zákrov; prašníky svrchu černé (naspodu žluté)
- suchá travnatá místa, podél cest, stráně; VI-VIII; roztroušeně

***Scorzonera humilis* L. (hadí mord nízký)**

- přizemní listy kopinaté (podobně *Plantago lanceolata*), v mládí pavučinatě vlnatá, olýsávající; lodyha s 0-3 drobnými listy, zpravidla nevětvená a jednoúborná; C světle žlutá
- vlhčí louky; V-VII; roztroušeně až dosti vzácně

Asteroideae

- pokud není uvedeno jinak, barva koruny se vztahuje k barvě jazykovitých květů

***Solidago virgaurea* L. (celík zlatobýl)**

- květenství prodloužený všestranný hrozen nebo lata; úbory středně velké (8-15 mm dlouhé); C žlutá; jazykovité květy výrazně delší než zákrov a květy trubkovité
- světlé lesy, křoviny; VII-X; dosti hojně

***Solidago canadensis* L. (celík kanadský)**

- lodyha hustě krátce chlupatá, statná, hustě olistěná; květenství bohatá ± jednostranná, chocholičnatá lata, větve ± vzpřímené; úbory drobné (5-6 mm dlouhé); C žlutá; jazykovité květy kratší než zákrov a květy trubkovité
- rumiště, intravilány obcí, podél cest; VIII-IX; roztroušeně až dosti hojně
- původní v Severní Americe

***Solidago gigantea* L. (celík obrovský)**

- lodyha naspodu lysá, statná, hustě olistěná; květenství bohatá ± jednostranná, chocholičnatá lata, větve ± obloukovité; úbory drobné (5-6 mm dlouhé); C žlutá; jazykovité květy nevýrazně delší než zákrov a květy trubkovité
- rumiště, intravilány obcí, podél cest; VIII-IX; roztroušeně až dosti hojně
- původní v Severní Americe

***Bellis perennis* L. (sedmikráska chudobka)**

- listy jen v přízemní růžici; stvol jednoborný, přitiskle chlupatý; C bílá až narůžovělá, terčovitě květy žluté; nažky bez chmýru
- louky, zahrady, stráně, okraje cest; III-XI; velmi hojně

***Conyza canadensis* (turan kanadský) (= *Erigeron canadense* L.)**

- lodyha hustě olistěná, roztroušeně odstále chlupatá; listy úzké; květenství bohatě větvená lata, větve vzpřímené; úbory drobné (3-5 mm v průměru); C bílá, terčovitě květy nažloutlé; jazykovité květy vzpřímené, jen o málo delší než trubkovité, neopadavé
- intravilány obcí, okraje cest, pole, paseky; VII-IX; hojně
- původní v Severní Americe, dnes kosmopolitně rozšířený synantropní druh

***Antennaria dioica* (L.) Gaertn. (kociánek dvoudomý)**

- výběžkaté, dvoudomé rostliny (pokud vyvinuty oboupohlavné květy pak sterilní) tvořící ± husté porosty; listy svrchu olysalé, naspodu bíle plstnaté; úbory nahloučené na vrcholu lodyhy; zákrov suchomázdřitý, bílý až růžový; C samičích květů růžová až červená, C samčích květů bledě žlutá až načervenalá
- stráně, světlé lesy, křoviny, suché louky; V-VII; dosti hojně

***Gnaphalium sylvaticum* L. (protěž lesní)**

- trvalka; lodyha vzpřímená, nevětvená; listy jednožilné, svrchu olysalé, naspodu šedavě plstnaté; květenství dlouhý hrozen či lata; úbory v paždí nápadných listenů; C bledě hnědá
- sušší louky, stráně, světlé lesy, okraje cest; VII-IX; dosti hojně

***Gnaphalium uliginosum* L. (protěž močálová)**

- jednoletka; lodyhy poléhavé až vystoupavé, odspodu větvené; listy oboustranně šedavě plstnaté; úbory klubičkovitě stažené, podepřené nápadnými listeny; C bělavá
- zaplavované břehy rybníků, vlhká pole; VI-X; hojně

***Bidens tripartita* L. (dvouzubec trojdílný)**

- lodyhy často červenohnědě naběhlé; listy zpravidla 3-četné, koncový úkrojek ± přisedlý; úbory polokulovité, vzpřímené; jazykovité květy zpravidla chybí; trubkovité květy hnědožluté; nažky smáčklé, na vrchu s 2 nápadnými osinovitými výrůstky (často též s 1-2 kratšími), na ploše hladké, hnědozelené
- okraje rybníků, příkopy, pobřežní křoviny, vlhká pole; VII-X; dosti hojně

***Bidens cernuus* L. (dvouzubec níci)**

- listy jednoduché, vstřícné, na bázi vzájemně krátce srostlé; úbory převislé, velké (až 30 mm v průměru), žluté; jazykovité květy většinou vyvinuté; nažky ± 4-hranné, na vrchu se 4 nápadnými osinovitými výrůstky
- břehy rybníků; VII-IX; roztroušeně

***Bidens frondosa* (dvouzubec černoplodý) (= *B. melanocarpus* Wieg.)**

- lodyhy (a listy) často fialově naběhlé; listy lichozpeřené, koncový úkrojek zřetelně řapíčkatý; úbory polokulovité, vzpřímené; jazykovité květy zpravidla chybí; trubkovité květy žluté; nažky smáčklé, na vrchu s 2 nápadnými osinovitými výrůstky, na ploše bradavičnaté, černavé
- břehy vod, vlhké příkopy; VIII-IX; roztroušeně až dosti hojně
- původní v Severní Americe

***Galinsoga parviflora* Cav. (pěťour maloborný)**

- lodyha ± lysá; listy vstřícné, jemně zubaté; stopky drobných úborů hustě přitiskle chlupaté, velmi řídké žláznaté; plevky k vrcholu rozšířené, většinou 3-klané; C bílá, jazykovitých květů zpravidla 5, max. 0,5 x dlouhé jako průměr úboru, trubkovité květy žluté
- pole, rumišť, intravilány obcí; V-X; velmi hojně
- původní v Jižní Americe

***Galinsoga ciliata* (pěťour srstnatý) (= *G. quadriradiata* Ruiz. et Pav.)**

- lodyha hustě štětinatě chlupatá; listy vstřícné, ± hrubě zubaté; stopky drobných úborů přitiskle chlupaté, hustě černě žláznaté; plevky úzce kopinaté, nedělené; C bílá, jazykovitých květů zpravidla 5, min. 0,5 x dlouhé jako průměr úboru, trubkovité květy žluté

- pole, rumišťe, intravilány obcí; V-X; velmi hojně
- původní v Jižní a střední Americe

***Anthemis tinctoria* L. (rmen barvířský)**

- lodyha větvená; listy peřenodílné, úkrojky pravidelně hřebínkovitě peřenoklané, naspodu přitiskle chlupaté; C zlatožlutá; květní lůžko plevkaté
- výslunné stráně, skály, náspy; VII-IX; roztroušeně až dosti vzácně

***Achillea ptarmica* L. (řebříček bertrám)**

- lodyha naspodu lysá, nahoře přitiskle chlupatá; listy nedělené, úzce kopinaté, pilovitě zubaté, lysé, lesklé; úbory 12-17 mm v průměru; C bílá, jazykovitých květů 8-13
- vlhké louky, pobřežní křoviny; VII-IX; roztroušeně

***Achillea millefolium* L. emend. Fiori (řebříček obecný)**

- lodyha většinou krátce chlupatá; listy 3x zpeřené, chlupaté; květenství chocholičnatá lata; úbory drobné; C bílá až narůžovělá, jazykovitých květů zpravidla 5
- louky, pastviny, meze, okraje cest; VII-IX; velmi hojně
- skupina blízce příbuzných, obtížně odlišitelných druhů

***Matricaria maritima* L. (heřmánkovec přímořský) (= *Tripleurospermum maritimum* (L.) Sch. Bip.)**

- listy 2-3x peřenodílné, úkrojky niťovité, lysé; úbory dlouze stopkaté, ± nevonné; květní lůžko polokulovité, plné; C bílá, trubkovité květy žluté
- ruderalizovaná místa, pole, okraje cest, intravilány obcí; VI-X; velmi hojně

***Chamomilla recutita* (heřmánek pravý) (= *Matricaria chamomilla* L.)**

- listy 2-3x peřenodílné, úkrojky čárkovité, chlupaté; úbory dlouze (více než 2 cm) stopkaté, silně aromatické; květní lůžko kuželovité, duté; C bílá, jazykovité květy záhy dolů sehnuté, trubkovité květy žluté
- okraje cest, rumišťe, pole, intravilány obcí; V-IX; roztroušeně až dosti hojně

***Chamomilla suaveolens* (heřmánek terčovitý) (= *Matricaria discoidea* DC., *M. matricarioides*)**

- listy 2-3x peřenodílné, úkrojky husté, niťovité, chlupaté; úbory krátce (max. 2 cm) stopkaté, aromatické; květní lůžko kuželovité, duté; jazykovité květy chybí, trubkovité květy zelenavě žluté, 4-četné
- ruderalizovaná místa, okraje cest, intravilány obcí, rumišťe; VI-VIII; velmi hojně
- původní na Sibiři a v Severní Americe, v Evropě přibližně od 1850, dnes téměř kosmopolit

***Leucanthemum ircutianum* (kopretina bílá) (= *Chrysanthemum leucanthemum* L.)**

- přízemní listy řapíkaté, lodyžní přisedlé až ouškaté objímavé, ± obvejčité, zubaté; úbory dlouze stopkaté, velké; C bílá, trubkovité květy zlatožluté; nažky bez chmýru
- louky, pastviny, křoviny; V-X; hojně
- tetraploid, nejhojnější taxon ze skupiny *L. vulgare*

***Tanacetum vulgare* L. (vrtič obecný) (= *Chrysanthemum vulgare* (L.) Bernh.)**

- listy peřenosečné, úkrojky kopinaté, zubaté, téměř lysé, aromatické; květenství chocholičnaté; jazykovité květy chybí, trubkovité květy zlatožluté
- světlé lesy, paseky, křoviny, okraje cest; VII-IX; dosti hojně

***Artemisia vulgaris* L. (pelyněk černobýl)**

- lodyhy ± vzpřímené; listy peřenosečné, úkrojky čárkovitě kopinaté (min. 2 mm široké), svrchu tmavě zelené, naspodu šedoplstnaté, na okraji podvinuté, aromatické; květenství bohatě větvená, hustá lata; úbory drobné, ± vejčité; zákrovní listeny plstnaté; květy žlutavé až červenohnědé
- ruderalizovaná místa, okraje cest, intravilány obcí, rumišťe, křoviny; VI-IX; velmi hojně

***Artemisia campestris* L. (pelyněk ladní)**

- lodyhy poléhavé až vystoupavé; listy zpeřené, úkrojky čárkovité (max. 1 mm široké), většinou lysé (vz. přitiskle plstnaté), nevonné; květenství bohatě větvená, ± řídká lata; úbory drobné, ± vejčité; zákrovní listeny lysé; květy žlutavé až červenohnědé
- výslunné stráně, písčiny; VII-X; roztroušeně až dosti hojně

***Tussilago farfara* L. (podběl obecný)**

- listy okrouhle-srdčité, zubaté, naspodu běloplstnaté, na okraji černavě lemované, vyvíjející se po odkvětu; řapíky plné, cévní svazky ve tvaru U; lodyhy jednoborné, bezlisté, s červenohnědými šupinami; květy žlatožluté
- vlhké louky, okolí potoků; III-V; hojně

***Petasites hybridus* (L.) G.M. Sch. (devětsil lékařský) (= *P. officinalis* Moench)**

- listy velké, okrouhle-srdčité, drobně zubaté, naspodu zamlada šedavě plstnaté, olysávající, vyvíjející se po odkvětu; řapíky duté, výrazně rýhované; lodyha bezlistá, s červenavými šupinami; květenství hrozen; květy růžové
- vlhké louky, břehy vod, pobřežní křoviny; III-V; roztroušeně

***Senecio ovatus* (starček vejčitý) (= *S. nemorensis* L. p.p., *S. fuchsii*)**

- trvalka; lodyhy statné (50-150 cm), zpravidla fialovo-hnědě naběhlé, lysé; listy jednoduché, ± kopinaté, zubaté, ± lysé, řapík úzce křídlatý; zákroveček lysý (vz. řídce odstále chlupatý), většinou kratší než 7 (8)-listenatý zákrov; C žlatožlutá, jazykovitých květů (4-)5(-8)
- lesy, křoviny, pobřežní porosty; VII-IX; hojně

***Senecio germanicus* (starček hajní) (= *S. jacquinianus*)**

- trvalka; lodyhy statné (50-150 cm), zpravidla zelené, často chlupaté; listy jednoduché, ± široce kopinaté, nápadně zubaté, naspodu kadeřavě chlupaté, řapík široce křídlatý, na bázi rozšířený; zákroveček většinou nápadně chlupatý, ± stejně dlouhý či delší než 10-12-listenatý zákrov; C žlatožlutá, jazykovitých květů 5(-7)
- lesy, křoviny v zaříznutých údolích; VII-IX; roztroušeně

***Senecio jacobaea* L. (starček přímětník)**

- dvouletka až trvalka; přízemní listy lyrovité, za květu většinou odumřelé, lodyžní listy peřenoklané - dílné, ouškaté, úkrojky zubaté, naspodu pavučinatě plstnaté až ± lysé; úbory početné; zákrov většinou z 13 listenů, zákroveček 1-2-listenatý, mnohem kratší než zákrov; C žlatožlutá, jazykovitých květů ± 13, rozestálé; prostřední nažky chlupaté, okrajové lysé
- stráně, světlé lesy, paseky; VI-X; dosti hojně

***Senecio vulgaris* L. (starček obecný)**

- jednoletka; lodyžní listy laločnaté až peřenoklané, zubaté, horní ouškaté; zákrov úzce kuželovitý, 21-listenatý; listeny zákrovečku na špičce černé, zpravidla 8-10; jazykovité květy chybí, trubkovité květy světle žluté
- paseky, světlé lesy, rumiště, okraje polí; IV-X; velmi hojně

***Senecio viscosus* L. (starček lepkavý)**

- žláznatě lepkavá, zapáchající jednoletka; lodyžní listy ± peřenoklané, zubaté, horní ouškaté; zákrov široce kuželovitý, 21-listenatý; zákroveček ± 2x kratší než zákrov, trochu odstálý; C žlutá, jazykovité květy krátké, nazpět stočené; chmýr čistě bílý
- paseky, světlé lesy, ruderalizovaná místa; VI-IX; dosti hojně

***Senecio sylvaticus* L. (starček lesní)**

- pavučinatě vlnatá, olysávající, nežláznatá jednoletka; lodyžní listy ± peřenoklané, zubaté, horní ouškaté; zákrov úzce válcovitý, 13-listenatý; zákroveček ± 5x kratší než zákrov, přitisklý; C světle žlutá, jazykovité květy krátké, nazpět stočené; chmýr špinavě bílý
- paseky, světlé lesy, ruderalizovaná místa; VI-IX; hojně

***Arctium lappa* L. (lopuch větší)**

- listy naspodu lysé či slabě šedavě plstnaté; květenství vrcholičnatá lata; úbory kulovité, zákrovní listeny ± lysé, zelené, zakončené háčkovitou špičkou; květy červenofialové
- ruderalizovaná místa, intravilány obcí, rumiště, křoviny; VII-IX; dosti hojně
- jednotlivé druhy často vytvářejí vzájemné křížence

***Arctium tomentosum* Mill. (lopuch plsnatý)**

- listy naspodu šedavě plstnaté, svrchu tmavě zelené; květenství vrcholičnatá lata; úbory kulovité; zákrovní listeny bíle pavučinatě vlnaté, jen vnější s háčkovitou špičkou; květy červenofialové
- ruderalizovaná místa, intravilány obcí, rumiště, křoviny; VII-IX; dosti hojně

***Carduus nutans* L. (bodlák níci)**

- listy peřenoklanné, oboustranně zelené, silně pichlavé; úbory velké (2-8 cm v průměru), převislé, nepočtené, stopky oblé; prostřední zákrovní listeny v polovině zaškrčené, ostnitě; květy růžově fialové; chmýr jednoduchý, na bázi srostlý
- stráně, suché okraje cest, rumiště; VII-IX; roztroušeně až dosti hojně

***Carduus crispus* L. (bodlák kadeřavý)**

- lodyhy široce křídlaté; listy laločnaté peřenoklanné, tenké, slabě pichlavé, na rubu šedavě pavučinatě vlnaté; úbory středně velké (max. 2,5 cm v průměru), hroznovitě nahloučené po 2-5 na koncích větví, krátce stopkaté, stopky ± ostnitě křídlaté; zákrovní listeny nezaškrčené; květy červenofialové; chmýr jednoduchý, na bázi srostlý
- vlhčí louky, příkopy, pobřežní křoviny; VII-IX; roztroušeně

***Cirsium vulgare* (Savi) Airy-Shaw (pcháč obecný)**

- lodyha křídlatě ostnitá; listy svrchu osténkatě drsné, naspodu lysé až bělavě vlnatě chlupaté; úbory velké (2-4 cm v průměru); květy červenofialové; chmýr pérovitý, opadavý
- stráně, paseky, rumiště; VII-X; dosti hojně

***Cirsium palustre* (L.) Scop. (pcháč bahenní)**

- lodyha ostnitě křídlatá, často fialově naběhlá; úbory nahloučené na koncích větví, velmi krátce stopkaté, květy tmavě fialově růžové, lem koruny dělený ± do poloviny, zhruba stejně dlouhý jako trubka; chmýr pérovitý, opadavý
- podmáčené louky, vlhké příkopy, břehy vod; VII-X; hojně

***Cirsium oleraceum* (L.) Scop. (pcháč zelinný)**

- rostliny nepichlavé; lodyha nekřídlatá, řídce olistěná; úbory hlávkovitě nahloučené na konci větví, podepřené bledožlutými podpurnými listeny; zákrovní listeny neostnitě; květy světle žluté; chmýr pérovitý, opadavý
- podmáčené louky, vlhké příkopy, břehy vod; VI-X; dosti hojně

***Cirsium arvense* (L.) Scop. (pcháč oset)**

- rostliny dvoudomé; lodyha nekřídlatá; v paždí dolních listů často sterilní větve; úbory zřetelně stopkaté; květy bledě fialově růžové, lem koruny dělený téměř až k trubce, mnohem kratší než trubka; chmýr pérovitý, opadavý
- pole, pasek, louky, okraje cest, rumiště, intravilány obcí; VI-X; velmi hojně

***Centaurea cyanus* L. (chrpa modrák) (=Cyanus segetum Lam.)**

- jednoletka; lodyžní listy nedělené, úzké, svrchu pavučinatě plstnaté; zákrovní listeny s nápadnými přívěsky; okrajové květy modré
- pole; VI-VIII; roztroušeně, kdysi velmi hojně
- původní ve Středomoří

***Centaurea scabiosa* L. (chrpa čekánek) (=Cyanus scabiosa (L.) Presl)**

- trvalka; lodyha rýhovaná, v horní polovině větvená; listy ± peřenodílné, tuhé, úkrojky podlouhlé; úbory velké (3 - 6 cm v průměru); zákrovní listeny s nápadnými černými přívěsky; okrajové květy červenofialové
- stráně, lesostepi, suché okraje cest; VII-IX; hojně

***Centaurea jacea* L. (chrpa luční) (=Jacea vulgaris Godr.)**

- trvalka; listy (kromě nejspodnějších) nedělené, vejčitě-kopinaté; zákrovní listeny s nápadnými hnědavými přívěsky; okrajové květy růžově červené; nažky bez chmýru
- stráně, pastviny, suché louky; VII-X; hojně

***Carlina acaulis* L. (pupava bezlodyžná)**

- ostnitá trvalka; lodyha zpravidla silně zkrácená, jednoúborná; listy hluboce laločnatě peřenoklanné až peřenodílné; úbory velké (4-8 cm v průměru); vnitřní zákrovní listeny stříbrné, 3-6 cm, květy bělavé až růžové
- výsluně stráně, suché pastviny; VII-IX; roztroušeně

***Carlina vulgaris* L. (pupava obecná)**

- ostnitá dvouletka; lodyha zřetelná, přímá, chudě větvená, víceúborná; listy nedělené až peřenoklanné, velmi směrem k vrcholu velmi rychle se zmenšující; úbory 1,5-3 cm v průměru; vnitřní zákrovní listeny slámově žluté, 1-2 cm; květy žlutavé
- výslunné stráně, pastviny; VII-IX; roztroušeně

Liliopsida

Alismataceae (žabníkovitě)

***Alisma plantago-aquatica* L. (žabník jitrocelový)**

- listy vejčité či oválné, dlouze řapíkaté, vynořené z vody, na bázi zaokrouhlené až slabě srdčité; květenství lata; P bílý až narůžovělý; kvete odpoledne (zpravidla mezi 12 a 17 hodinou)
- břehy rybníků; VI-IX; dosti hojně

Liliaceae s.l. (liliovitě)

***Allium oleraceum* L. (česnek zelinný)**

- lodyha alespoň v dolní části olistěná; listy úzké, zpravidla ploché či žlábkovité; květenství většinou s tmavě červenými pacibulkami nevýrazné chuti; P nazelenalý, červeně naběhlý; tyčinky ± stejně dlouhé jako okvětí, nitky nerozšířené; plod tobolka
- stráně, louky, okraje listnatých lesů; VI-VIII; dosti hojně až roztroušeně

***Lilium martagon* L. (lilie zlatohlávek)**

- prostřední lodyžní listy přeslenitě sblížené; P nápadný, světle růžovo-červený, tmavě tečkovaný, lístky nazpět otočené; plod tobolka
- listnaté lesy, světlé křoviny; VI-VIII; roztroušeně

***Maianthemum bifolium* (L.) Schm. (pstroček dvoulistý)**

- listy fertálních jedinců zpravidla 2 (u sterilních jeden), vstřícné, na bázi srdčité; P 4, bílý až nažloutlý; A 4; plod červená bobule
- vlhčí listnaté a jehličnaté lesy, křoviny; IV-VI; dosti hojně až roztroušeně

***Polygonatum multiflorum* (L.) All. (kokořík mnohokvětý)**

- lodyha oblá; listy střídavé, dvouřadé; hrozny 2-5-květé, v paždi listů, převislé; P , téměř po celé délce trubkovitě srostlý; nitky chlupaté; plod (tmavě) modrá bobule
- lesy, křoviny; V-VI; dosti hojně

***Convallaria majalis* L. (konvalinka vonná)**

- listy 2, přízemní, naspodu nápadně lesklé; květenství jednostranný hrozen, květy nící; P bílý, vonný; plod červenavá bobule
- zpravidla listnaté lesy, křoviny; V-VI; dosti hojně
- silně jedovatá (kardenolid)

Iridaceae (kosatcovitě)

***Iris pseudacorus* L. (kosatec žlutý)**

- listy monofaciální, mečovité, na bázi narůžovělé; P žlutý, lístky nestejně (3 vnější velké, vejčité, dolů ohnuté + 3 vnitřní krátké, čárkovité, vzpřímené), vnější lístky svrchu bez kartáčkované linie chlupů; čnělka lupenitě rozšířená
- okraje vod, silně podmáčené louky; V-VI; roztroušeně

Orchidaceae (vstavačovitě)

***Epipactis helleborine* (L.) Cr. (kruštík širolistý)**

- listy vstřícné, ± delší než lodyžní články, na bázi poloobjímavé; listeny delší než semeník; květy bez ostruhy; P zelenofialový, pysk načervenalý, zaškrcený (členěný v horní (=epichil) a dolní (=hypochil) část)
- vlhčí, zejména jehličnaté lesy, křoviny; VI-IX; roztroušeně

***Dactylorhiza majalis* (prstnatec májový) (=Orchis majalis Rchb.)**

- lodyha dutá, olistěná až pod květenství; listy svrchu zpravidla tmavohnědě skvrnitě, odkloněné od lodyhy; květenství husté, ± bohaté; listeny ± delší než květy, tmavě růžové; P fialově-červený, vnější postranní lístky nazpět zahnuté, pysk trojlaločný, ostruha slabě zahnutá
- podmáčené louky; V-VII; roztroušeně až dosti vzácně

Juncaceae (sítinovitě)

- lodyhy (zdánlivě) bezlisté, oblé, duté, vyplněné aerenchymem; listy redukovány v katafyly na bázi lodyh; květenství zdánlivě postranní (listen napodobující lodyhu pokračuje nad květenstvím)

***Juncus effusus* L. (sítina rozkladitá)**

- lodyhy ± hladké (s 30-60 velmi mělkými rýhami), lesklé, trávově zelené; květenství rozvolněné
- vlhké louky, okraje vod, vlhké příkopy; VI-IX; dosti hojně

***Juncus conglomeratus* L. (sítina klubkatá)**

- lodyhy nápadně rýhované (s 15-24 hlubokými podélnými rýhami), matné, tmavozelené; květenství výrazně stažené
- podmáčené louky, břehy rybníků, prameniště; V-VII; roztroušeně

***Juncus filiformis* L. (sítina nitkovitá)**

- květenství ± v polovině „lodyhy“ (listen zhruba stejně dlouhý jako vlastní lodyha), nápadně chudokvěté (1-12-květé); oddenek výrazně plazivý; lodyhy velmi tenké (± 1 mm v průměru)
- podmáčené louky, vlhké příkopy, VI - VIII; dosti vzácně

- lodyhy zpravidla olistěné; listy i listeny ploché; květenství zřetelně koncová

***Juncus articulatus* L. (sítina článkovaná)**

- listy oblé, na průřezu oválné, s příčnými přehrádkami
- podmáčené louky, vlhké cesty; VI-VIII; dosti vzácně

***Juncus tenuis* Willd. (sítina tenká) (=J. macer S.F. Gray)**

- lodyha téměř bezlistá (olistěná pouze pod květenstvím); přízemní listy přímé, jemné; listeny nápadně dlouhé
- vlhké okraje cest, podmáčené louky; VI-IX; roztroušeně
- původní v S Americe

***Juncus bufonius* L. (sítina žabí)**

- drobná světlezelená jednoletka, na bázi trsnatě větvená; všechny větve kvetoucí; květenství již od dolních částí lodyh
- vlhké cesty, břehy vod; VI-X; dosti vzácně

***Luzula campestris* (L.) DC. (bika ladní)**

- rostliny s podzemními výběžky; květy v kláscích skládající kružel; P hnědý; prašníky 2,5-6x delší než nitky; semena (bez masíček) téměř kulovitá, ± 1 mm široká; masíčka 0,4-0,8 mm dlouhá
- výsluné stráně, sušší louky; III-V; hojně

***Luzula multiflora* (Ehrh.) Lej. (bika mnohokvětá)**

- rostliny ± trsnaté, bez výběžků; květy v kláscích skládající kružel; P světle hnědý; prašníky 1,5-2 (-2,5) x delší než nitky; semena (bez masíček) oválná, max. 0,9 mm široká; masíčka max. 0,4 (0,5) mm dlouhá
- světlé lesy, křoviny, louky; IV-V; dosti hojně

***Luzula luzuloides* (Lam.) Dandy et Wilmott (bika hajní) (= *L. nemorosa* (Poll.) E. Mey.; *L. albida* (Hoffm.) DC.)**

- listy hustě, ± přitiskle brvitě, květenství složený kružel; listen delší než květenství; P špinavě bílý; masíčka semen velmi drobná
- světlé lesy; V-VI; hojně

***Luzula pilosa* (L.) Willd. (bika chlupatá)**

- listy široké (5-10 mm), odstále brvitě; květenství ± jednoduchý kružel (připomínající okolík), některé větve nazpět ohnuté (směřující k zemi); květy jednotlivé, nestejně dlouze stopkaté; P tmavě hnědé; semena s nápadnými masíčky
- vlhké lesy (většinou listnaté), křoviny; IV-V; roztroušeně

Cyperaceae (šachorovitě)

***Eleocharis palustris* (L.) Roem. et Schult. (bahnička mokřadní)**

- výběžkaté rostliny; lodyhy bezlisté, oblé; klásky jednotlivé, koncové, vzpřímené
- okraje vod, vlhké louky; V-IX; roztroušeně

***Scirpus sylvaticus* L. (skřípina lesní)**

- statné rostliny; lodyhy olistěné; květenství bohatě větvený rozvolněný kružel
- okraje vod, podmáčené louky, prameniště; V-VII; dosti hojně

- stejnoklasé ostřice (tuřice)

***Carex echinata* Murray (ostřice ježatá) (= *Vignea echinata* (Murray) Fourr., *C. stellulata* Good.)**

- trsnaté, nižší rostliny; listeny spodních klásků krátké; květenství nevětvené; dolní klásky nevýrazně oddálené; měchýřky nápadně hvězdovitě rozestálé
- podmáčené louky, prameniště; V-VI; roztroušeně

***Carex muricata* L. (ostřice měkkoostenná) (= *Vignea muricata* (L.) Rchb.)**

- trsnaté, středně velké rostliny; lodyhy tupě hranaté, na plochách rovné nebo vypouklé (konvexní); květenství nevětvené; klásky (kromě nejspodnějšího) bez listenů
- křoviny, světlé lesy; V-VI; dosti hojně
- skupina několika blízce příbuzných, obtížně odlišitelných druhů

***Carex vulpina* L. (ostřice liščí) (= *Vignea vulpina* (L.) Rchb.)**

- vyšší rostliny tvořící nápadné trsy; lodyhy ostře trojhranné, na plochách žlábkovité (konkávni); květenství husté, nevětvené nebo s krátkými postranními větvemi; klásky s listeny
- podmáčené louky, břehy vod; V-VII; roztroušeně

***Carex brizoides* L. (ostřice třeslicovitá) (= *Vignea brizoides* (L.) Rchb.)**

- dlouze výběžkaté, středně velké rostliny; listy převislé (často v celém porostu na stejnou stranu), většinou delší než lodyhy; klásky vzájemně se překrývající, brzy nazpět zahnuté; plevy bělavé
- lesy, na nevápenitých substrátech; V-VI; hojně
- tvoří rozsáhlé, často jednolitě porosty

Carex ovalis Good. (ostřice zaječí) (= *Vigna ovalis* (Good.) Dostál, *Carex leporina* L.)

- středně velké rostliny s velmi krátkým oddenkem (zdánlivě trsnaté); květenství husté, klásky vzájemně se překrývající; měchýřky výrazně křídlaté
- louky, okolí cest; V-VI; dosti hojně

Carex remota L. (ostřice řídkoklasá) (= *Vigna remota* (L.) Rchb.)

- trsnaté, do plochy rozložené, středně velké rostliny; listeny spodních klásků nápadně dlouhé, většinou přesahující květenství; dolní klásky výrazně oddálené (květenství 10-20 cm dlouhé)
- vlhké lesy, lesní prameniště; V-VI; dosti vzácně

- různoklasé ostřice (ostřice s.s.)

Carex buekii Wimm. (ostřice banátská)

- statné, výběžkaté až řídce trsnaté, tmavě zelené rostliny; pochvy dolních listů nápadně síťkovitě rozpadavé, červenavě- až černo-hnědé; lodyhy ostře trojhranné, ± kratší než listy; listen nejdelšího klásku delší než klásek; blizny 2; nažky zploštělé
- břehy řek; IV-V; roztroušeně

Carex gracilis Curtis (ostřice štíhlá) (= *C. acuta* Good.)

- statné, výběžkaté až řídce trsnaté rostliny; pochvy dolních listů nerozpadavé; lodyhy neostře trojhranné, ± kratší než listy; dolní listeny delší než květenství; blizny 2; nažky zploštělé
- okolí rybníků, vlhké příkopy; IV-V; roztroušeně

Carex acutiformis Ehrh. (ostřice ostrá)

- statné, výběžkaté až řídce trsnaté, sivozelené rostliny; pochvy dolních listů síťkovitě rozpadavé; lodyhy ostře trojhranné, nahoře drsné; dolní listeny delší než květenství; blizny 3; nažky ± trojboké
- břehy vod, podmáčené louky; IV-V; roztroušeně

Carex vesicaria L. (ostřice měchýřkatá)

- středně vysoké, krátce výběžkaté, světle zelené rostliny; pochvy dolních listů síťkovitě rozpadavé; lodyhy ostře 3-hranné, drsné, ± stejně dlouhé jako listy; dolní listeny delší než květenství; měchýřky nápadně nafouklé; blizny 3; nažky ± trojboké
- okraje vod, vlhké louky; IV-V; roztroušeně

Carex nigra (L.) Reichard (ostřice obecná) (= *C. fusca* All.)

- středně vysoké, ± výběžkaté rostliny; listy svrchu šedozelené, matné, naspodu světlejší, lesklé; lodyhy kratší než listy; listeny kratší než květenství; samičí klásky nápadně černo-zelené (plevy tmavé, mošničky zelené); blizny 2; nažky zploštělé
- podmáčené louky, břehy vod; V-VII; roztroušeně

Carex pallescens L. (ostřice bledavá)

- středně vysoké, trsnaté rostliny; listy roztroušeně chlupaté; spodní listen na bázi svraskalý; mošničky oválné, světlé zelené
- lesní paseky, vřesoviště, louky; V-VI; roztroušeně

Carex pilulifera L. (ostřice kulkonosná)

- nižší, trsnaté rostliny; klásky přisedlé, samičí ± kulovité
- světlé lesy, vřesoviště, louky; IV-V; roztroušeně

Carex digitata L. (ostřice prstnatá)

- nižší, trsnaté rostliny; lodyhy postranní; klásky prodloužené, chudokvěté, kromě 1-2 spodních sblížené, překrývající se; spodní listeny s nápadnými pochvami
- světlé lesy, křoviny; IV-V; roztroušeně

Carex panicea L. (ostřice prosová)

- středně vysoké, výběžkaté rostliny; listy sivozelené, dlouze zašpičatělé; květenství nejčastěji ze 3, ± vzpřímených klásků; spodní listen s nápadnou pochvou
- vlhké louky; IV-V; roztroušeně

***Carex sylvatica* Huds. (ostřice lesní)**

- středně vysoké, trsnaté rostliny; samičí klásky výrazně prodloužené, zelené, dlouze stopkaté, převislé
- lesy, okolí potoků; IV-V; roztroušeně

***Carex hirta* L. (ostřice srstnatá)**

- středně vysoké, výběžkaté rostliny; téměř všechny části nápadně chlupaté
- okraje cest, louky; břehy vod; IV-VI; dosti hojně

Poaceae (lipnicovité) (=Graminae, trávy)

- květenství hrozen klásků

***Nardus stricta* L. (smilka tuhá)**

- rostliny tvořící husté, šedozelené trsy; listy niťovité, tuhé, drsné; klásky jednostranné, velmi úzké; klásky 1-květé
- suché louky, vřesoviště; V-VII; dosti hojně

***Melica nutans* L. (strdivka nící)**

- rostliny s krátkými výběžky, tvořící řídké trsy; jazýček listů krátký (max. 0,5 mm); klásky jednostranné, chudokvěté, nápadně řídké; klásky 2-květé, převislé, oválné, neosinaté
- lesy, křoviny; V-VI; dosti hojně

***Lolium perenne* L. (jílek vytrvalý)**

- tmavozelené rostliny; klásky dvouřadě uspořádané, přisedlé užší stranou ke větenu; vyvinuta pouze jedna pleva (kromě koncového klásku); pluchy bez osin
- louky, intravilány obcí; V-IX; hojně

***Elytrigia repens* (L.) Desv. (pýr plazivý) (=Agropyron repens (L.) P. Beauv.)**

- rostliny dlouze výběžkaté; listy sivozelené, často otočené spodní stranou vzhůru; klásky většinou vzpřímené; klásky dvouřadě, přisedlé širší stranou ke větenu; pluchy špičaté či krátce osinaté
- ruderalizovaná místa, pole, okraje cest; VI-IX; hojně

***Roegneria canina* (L.) Nevskij (pýrovník psí) (=Agropyron caninum (L.) P. Beauv., Elymus caninus (L.) L.)**

- rostliny trsnaté; listy svrchu matné, šedozelené, naspodu světle zelené, lesklé; klásky často převislé; klásky dvouřadě, přisedlé širší stranou ke větenu; pluchy dlouze osinaté
- vlhčí lesy, pobřežní křoviny; VI-VII; roztroušeně

***Brachypodium pinnatum* (L.) P. Beauv. (válečka prapořitá)**

- rostliny s podzemními výběžky; lodyhy chlupaté jen na kolénkách; klásky vzpřímené; klásky dvouřadě, nápadně dlouhé (2-4 cm), nepočtené, krátce stopkaté; pluchy krátce (4-7 mm) osinaté
- světlé lesy, stráně; VI-IX; roztroušeně

***Hordeum murinum* L. (ječmen myší)**

- jednoletka; listy světle zelené, s nápadnými oušky; klásky 4-boké; větenu květenství lámavé; klásky vyrůstají po trojicích, postranní klásky nápadně menší než prostřední; pluchy dlouze osinaté
- intravilány obcí; V-IX; roztroušeně

***Phleum pratense* L. (bojínek luční)**

- klásky podlouhle oválné, všestranné, na vrcholu i na bázi ut'atě zaoblené, při ohnutí nelaločnaté; pluchy osinaté (osiny obou pluch připomínají rohy)
- louky; V-IX; hojně
- záměny: *Alopecurus pratensis*

- květenství lichoklas (=klasovitě stažená lata) klásků

***Alopecurus pratensis* L. (psárka luční)**

- stébla přímá, nekořenující; klasy podlouhle oválné, na bázi slabě sbíhavé; klásky stopkaté; plevy do poloviny srostlé; osina tenká, výrazně delší než plucha, vyrůstající ze středu pluchy
- louky; V-VII; hojně
- záměny: *Phleum pratense*

***Alopecurus aequalis* Sobol. (psárka plavá)**

- sivozelené jednoletky až dvouletky; stébla poléhavá až vystoupavá, kořenující; prašníky bělavé, po vypylení oranžové; osiny stejně dlouhé jako plucha
- podmáčené louky, břehy vod; V-IX; roztroušeně

***Cynosurus cristatus* L. (pohánka hřebenitá)**

- lichoklasy jednostranně dvouřadé, husté; na bázi fertilního klásku vyvinut klásek jalový („hřebínek“)
- louky, světlé lesy; VI-VII; roztroušeně

***Koeleria pyramidata* (Lam.) P. Beauv. (smělek jehlancovitý)**

- listy na okraji odstále brvité; lichoklasy podlouhle-jehlancovité, na bázi přetřhované; plevy neosinaté
- světlé lesy; VI-VIII; roztroušeně

***Anthoxanthum odoratum* L. (tomka vonná)**

- lichoklasy řídké, podlouhle kopinaté; klásky vzpřímené; rostliny nápadně vonící kumarínem
- louky; V-VI; hojně

***Phalaroides arundinacea* (L.) Rauschert (chrastice rákosovitá) (= *Baldingera arundinacea* (L.) Dumort.; *Phalaris arundinacea* L.)**

- statné rostliny; listy široké, s nápadným jazýčkem; lichoklasy vejčité-kulovité, bělavě-zelené, lesklé; plevy 4, neosinaté, vnější dvojice mnohem delší než vnitřní
- břehy vod, podmáčené louky; VI-VIII; dosti hojně
- záměny: sterilní *Phragmites australis*

- květenství lata klásků

Festuca - jazýčky zpravidla velmi drobné; klásky osinaté (s výjimkou *F. pratensis*), vícekvěté

***Festuca gigantea* (L.) Vill. (kostřava obrovská)**

- dosti statné rostliny; listy ploché, široké, světle zelené, naspodu lesklé; ouška listů velmi výrazná, objímající stéblo; květenství převislé; pluchy s dlouhými, křivolakými osinami (10-15 mm)
- vlhčí lesy, lesní cesty, křoviny; VII-VIII; roztroušeně

***Festuca pratensis* Huds. (kostřava luční)**

- listy ploché, tmavozelené; ouška listů nápadná; nejspodnější větve laty většinou s jednou dlouhou a jednou krátkou (přiosní) větévkou; klásky válcovité; pluchy bez osin
- louky; VI-VII; hojně

***Festuca rubra* L. (kostřava červená)**

- lodyhy nebo kolénka často načervenalé (zejména po odkvětu); listy dvojího typu - přízemní listy nekvetoucích výběžků štětinovité, stébelní listy ploché, úzké (max. 4 mm široké), bez oušek, ± tmavozelené, nelesklé; listové pochvy téměř po celé délce srostlé, po odumření ± síťovitě rozpadavé
- louky, pastviny, světlé lesy, křoviny; VI-VII; hojně
- velmi variabilní taxon

***Festuca ovina* L. (kostřava ovčí)**

- nižší, trsnaté rostliny; všechny listy štětinovité, svinuté, tenké, (max. 0.5 mm v průměru), drsné, na průřezu většinou s nepřerušovaným sklerenchymatickým prstencem (listy sterilních výběžků proto

za sucha oblé, bez podélných rýh); listové pochvy po většině délky volné, po odumření nerozpadavé

- výslunné stráně, světlé lesy; V-VIII; hojně
- záměny: sterilní *Avenella flexuosa*

***Festuca rupicola* Heuffel (kostřava žlábkatá) (=F. sulcata (Hackel) Nyman)**

- nižší, trsnaté rostliny; všechny listy štětinovité, svinuté, ± tlusté (více než 0.5 mm v průměru), tuhé, drsné, na průřezu s většinou 3 izolovanými sklerenchymatickými svazky (listy sterilních výběžků proto za sucha podélně rýhované); listové pochvy pouze ve spodní části srostlé, po odumření nerozpadavé
- výslunné stráně, skály, světlé lesy; V-VI; roztroušeně
- v území (např. na skalách v blízkosti Dobronic) se vyskytuje velmi silně ojíněný, dosud taxonomicky nedostatečně zhodnocený morfortyp připomínající druh *F. pallens*

Poa - listy svrchu ve střední části (podél středního cévního svazku) se dvěma podélnými rýhami („kolejničky“); klásky neosinaté, ± vejčité, drobné, většinou vícekvěté

***Poa annua* L. (lipnice roční)**

- drobnější krátkověké, živě zelené, trsnaté rostliny; jazýček 1-3 mm; stébla na bázi poléhavá, slabě smáčknutá; dolní větve laty většinou jen jednotlivé nebo po dvou; prašníky max. 1 mm dlouhé
- cesty, okraje polí, intravilány obcí; IV-XI; velmi hojně
- allotetraploidní taxon vzniklý hybridizací *P. supina* a *P. infirma*

***Poa compressa* L. (lipnice smáčknutá)**

- stébla (zejména na bázi) a spodní listové pochvy výrazně smáčknutá, šedozeleň; oddenek dlouze výběžkatý; větve laty nápadně krátké
- zdi, skály, výslunné stráně; VI-VIII; roztroušeně

- spodní větve laty s min. 3 větvičkami:

***Poa pratensis* L. (lipnice luční)**

- jazýček nejhořejšího listu krátký (cca. 1 mm), uťatý; výběžky podzemními; větve laty vzpřímené až odstálé, silné; klásky nikdy 1-květé; pluchy tupé, zřetelně 5-žilné
- louky, okraje lesů; V-VIII; velmi hojně

***Poa nemoralis* L. (lipnice hajní)**

- jazýček nejhořejšího listu chybí či velmi krátký (max. 0,5 mm), uťatý; rostliny nevýběžkaté; listová pochva nejhořejšího listu kratší než ± kolmo odstálá čepel; větve laty tenké, dlouhé, často převislé, většinou měkce chlupaté; klásky drobné, 1-5-květé; pluchy nezřetelně 3-5-žilné
- lesy, křoviny; VI-VIII; dosti hojně

***Poa palustris* L. (lipnice bahenní)**

- jazýček nejhořejšího listu dlouhý (2-3 mm), špičatý; rostliny bez výběžků; lodyhy a listové pochvy ± hladké; větve laty tenké, dlouhé; klásky drobné; pluchy nezřetelně 3-5-žilné, na vrcholu žluto-hnědé
- vlhčí louky, břehy vod; VI-VIII; roztroušeně

***Poa trivialis* L. (lipnice obecná)**

- jazýček nejhořejšího listu dlouhý (4-6 mm), špičatý; výběžky nadzemní; lodyhy a listové pochvy ± drsné; větve laty vzpřímené až odstálé, ± silné; pluchy špičaté, zřetelně 5-žilné
- louky, okraje lesů; V-VII; hojně

Glyceria - klásky mnohokvěté, velké, válcovité, neosinaté, dlouze stopkaté; rostliny vlhkých míst

***Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb. (zblochan vodní) (=G. aquatica (L.) Wahlenb.)**

- lodyhy statné, vzpřímené; listy široké (10-15 mm), ± žlutozelené; laty velmi bohaté, dlouhé (20-40 cm); klásky zploštělé, zkrácené
- břehy vod; VI-VIII; dosti vzácně

***Glyceria declinata* Bréb. (zblochan zoubkatý)**

- lodyhy vystoupavé; listy modrozelené, náhle zúžené v krátkou špičku; pluchy na vrcholu se 3-5 výraznými zuby; květenství chudokvětá, větve po odkvětu přitisklé ke větenu
- podmáčené louky, okraje kaluží, vlhké cesty; VI-VIII; dosti vzácně

***Glyceria fluitans* (L.) R. Br. (zblochan vzplývavý)**

- lodyhy vystoupavé; listy trávově zelené, na špičce postupně zúžené; pluchy na vrcholu bez zřetelných zubů; květenství úzké, chudokvětá, větve po odkvětu přitisklé ke větenu
- vlhké louky, okraje vod, vlhké příkopy; V-VIII; roztroušeně až dosti vzácně

Bromus - listové pochvy ± uzavřené, pouze na vrcholu nesrostlé - ve tvaru V; klásky mnohokvěté, velké, válcovité, zpravidla osinaté, osiny často nasedají pod vrcholem 2-zubé pluchy; blizny přirůstají pod vrcholem semeníku

***Bromus erectus* Huds. (sveřep vzpřímený) (= *Bromopsis erecta*)**

- trsnatá trvalka; listy většinou řídké odstále pýřité, horní ploché, spodní většinou úzké, svinuté; větve laty vzpřímené až odstálé; pluchy dlouze osinaté
- výslunné stráně; V-VII; vzácně

***Bromus inermis* Leys. (sveřep bezbranný) (= *Bromopsis inermis*)**

- trvalka s dlouhými, podzemními výběžky; listy lysé, všechny ploché; větve laty vzpřímené až odstálé; pluchy neosinaté nebo jen s velmi krátkou osinou
- sušší louky, okraje cest; VI-VII; dosti vzácně

***Bromus sterilis* L. (sveřep jalový) (= *Anisantha sterilis*)**

- jedno-dvouletka; stébla lysá; lata rozvolněná, ± všestranná; větve dlouhé, převislé, drsné, nevětvené; klásky směrem k vrcholu rozšířené; osiny výrazně delší než pluchy
- okraje cest, intravilány obcí, rumiště; V-VI; roztroušeně

***Bromus tectorum* L. (sveřep střešní) (= *Anisantha tectorum*)**

- trsnatá jedno-dvouletka; stébla pod květenstvím pýřitá; lata ± hustá, jednostranná; větve převislé, jemně pýřité, alespoň nejdolejší rozvětvené; klásky směrem k vrcholu rozšířené; osiny ± stejně dlouhé jako pluchy
- okraje cest, intravilány obcí, rumiště; V-VI; dosti hojně

***Bromus mollis* L. (sveřep měkký) (= *Bromus hordeaceus* L.)**

- trsnatá, šedo-zelená jedno-dvouletka; pochvy dolních listů chlupaté; větve laty zpravidla výrazně kratší než klásky (laty proto husté); klásky oblé, tlusté (břichaté), jemně chlupaté
- okraje polí a cest, intravilány obcí, rumiště; V-VIII; dosti hojně

Calamagrostis - statnější vytrvalé rostliny; na přechodu listové pochvy a čepele věneček chlupů; klásky jednokvěté, dosti velké (4-7 mm), zploštělé; osa klásku na bázi pluchy s věnečkem dlouhých chlupů

***Calamagrostis arundinacea* (L.) Roth (třtina rákosovitá)**

- řídké trsnaté rostliny; listy svrchu svěže zelené, matné, naspodu tmavozelené, lesklé; klásky výrazně osinaté
- světlé lesy; VI-VII; dosti vzácně

***Calamagrostis epigejos* (L.) Roth (třtina křovištní)**

- výběžkaté, šedozelené rostliny; stébla tuhá, nápadně drsná (zejména pod latou); jazýček velmi dlouhý (4-12 mm); květenství před a po odkvětu stažené; osiny vyrůstají ze hřbetu pluchy
- okraje cest, příkopy, intravilány obcí, mýtiny; VI-IX; hojně

***Calamagrostis canescens* (Weber) Roth (třtina šedavá)**

- řídké trsnaté rostliny; stébla v uzlinách často rozvětvená či se svazečky listů vyrůstajícími z listových pochev; listy světle zelené, naspodu lesklé; jazýček 2-4 mm; osiny velmi krátké (max. 1 mm), vyrůstající z vrcholu pluchy
- vlhké louky, břehy vod; VI-VII; vzácně

Agrostis - gracilnější vytrvalé rostliny; klásky jednokvěté, drobné, zploštělé, zpravidla neosinaté

***Agrostis capillaris* L. (psineček rozkladitý) (= *A. tenuis* Sibth., *A. vulgaris* With.)**

- rostliny trsnaté, s krátkými výběžky; jazýčky spodních a prostředních listů krátké (max. 1,5 mm); lata po odkvětu rozložená, fialově naběhlá; větve laty zpravidla hladké; klásky nenahloučené na konci větví
- louky, okraje cest, světlé lesy; VI-VII; hojně

***Agrostis stolonifera* L. (psineček výběžkatý)**

- rostliny s dlouhými nadzemními olistěnými výběžky; stébla poléhavá až vystoupavá, kořenující; jazýčky spodních a prostředních listů dlouhé (min. 2 mm); lata po odkvětu stažená, většinou světlá; větve laty drsné; klásky nahloučené na konci větví
- vlhčí louky; VI-VII; vzácně

Holcus - rostliny šedo-zelené; laty bělavé, většinou červenavě naběhlé; klásky s jedním oboupohlavným a (nad ním) jedním samčím květem

***Holcus lanatus* L. (medyněk vlnatý)**

- rostliny trsnaté; kolénka, listové pochvy i čepele jemně chlupaté; osiny samčích květů krátké, nevyčnívající z klásků, na vrcholu háčkovité
- louky, světlé lesy; VI-VIII; dosti hojně

***Holcus mollis* L. (medyněk měkký)**

- rostliny s pdzemními výběžky; stébla většinou chlupatá jen na kolénkách (někdy listové pochvy a čepele roztroušeně pýřité); osiny samčích květů prodloužené, vyčnívající z klásků
- světlé lesy, vlhčí louky; VI-VIII; roztroušeně

***Dactylis glomerata* L. (srha laločnatá, s. říznačka)**

- rostliny trsnaté; stébla na bázi nápadně zploštělá; listy složené podél střední žilky; větve laty tuhé, nejdolejší jednotlivé; klásky strboulovitě nahloučené na konci větví; pluchy krátce osinaté; plevy na kýlu brvité
- louky, okraje cest a lesů; V-VII; hojně

***Arrhenatherum elatius* (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl (ovsík vyvýšený)**

- listové pochvy (i spodní) většinou lysé; listy svrchu na ploše krátce chlupaté; jazýčky ± krátké (1-4 mm); klásky velké, 2-květé (nahore oboupohlavný, pod ním samčí květ), buď jen s jedinou dlouhou (5-10 mm) osinou vyrůstající ze hřbetu nebo s jednou osinou dlouhou a jednou krátkou (plucha samčího květu dlouze osinatá, plucha oboupohlavného květu bez osiny nebo s osinou krátkou)
- louky, křoviny; V-VIII; velmi hojně
- druh vhodný pro demonstrování stavby klásku - jednotlivé květní části (vč. plenek) dostatečně velké a viditelné i pouhým okem

***Helictotrichon pubescens* (Huds.) Pilger (ovsík pýřitý) (= *Avena pubescens* (Huds.) Dumort., *Avenastrum pubescens* (Huds.) Opiz)**

- listové pochvy (i čepele) dolních listů hustě odstále chlupaté; jazýčky dlouhé (5-7 mm); klásky velké, 2-4-květé, nejčastěji se třemi dlouhými (často fialovými) osinami vyrůstajícími ze hřbetu pluchy
- louky, okraje cest, křoviny; V-VIII; roztroušeně

***Trisetum flavescens* (L.) P. Beauv. (trojštět žlutavý)**

- volně trsnaté rostliny; listy svrchu měkce pýřité; klásky vícekvěté, drobné, zlato-žluté, zpravidla se 2-3 dlouhými, zahnutými osinami; osiny vyrůstají ze hřbetu pluchy (v horní třetině); pluchy dvouklanné, zuby vyběhají ve 2 špičaté útvary (0,5-1 mm dl.)
- louky, křoviny; V-VII; hojně

***Apera spica-venti* (L.) P. Beauv. (chundelka metlice)**

- žluto-zelená jednoletka; jazýček dlouhý (2-6 mm), na vrcholu dřipený; lata velká (20-30 cm), jemná, za květu široká, rozkladitá (větve dlouhé, odstálé); klásky drobné, jednokvěté, zploštělé, dlouze osinaté (5-10 mm)
- okraje polí; VI-VII; dosti hojně

***Deschampsia cespitosa* (L.) P. Beauv. (metlice trsnatá)**

- statnější hustě trsnaté rostliny; listy tmavě zelené, hluboce podélně rýhované, velmi drsné; jazýček dlouhý (5-8 mm); větve latic drsné; klásky vícekvěté, drobné; osiny vyrůstají z dolní čtvrtiny pluchy, zpravidla pluchu nepřesahují
- vlhčí louky, vlhčí lesy; VI-VII; dosti hojně

***Avenella flexuosa* (L.) Parlat. (metlička křivolaká) (= *Deschampsia flexuosa* (L.) Trin.)**

- gracilní řídké trsnaté rostliny; přízemní listy niťovité, oblé, svěže zelené, zcela hladké, lysé, lesklé, převislé-poléhavé; jazýček krátký (2-3 mm); větve latic zprohýbané; klásky vícekvěté, drobné, často fialově naběhlé; osiny vyrůstají z dolní čtvrtiny pluchy
- světlé lesy (často vytváří rozlehlé porosty), vřesoviště; VI-VIII; dosti hojně
- záměny: sterilní úzkolisté druhy r. *Festuca*

***Molinia caerulea* (L.) Moench (bezkoleneček modrý)**

- statnější hustě trsnaté rostliny; kolénka nahloučená na bázi stébel, zakrytá listovými pochvami; poslední internodium značně prodloužené, stébla proto po většině délky bezlistá; jazýček nahrazen věncem chlupů; lata úzce stažená; klásky většinou modravě naběhlé, neosinaté
- vlhké louky; VII-IX; roztroušeně
- složitý polyploidní komplex dosud taxonomicky nedostatečně zhodnocený

***Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steudel (rákos obecný)**

- velmi statné výběžkaté rostliny; jazýček nahrazen věncem chlupů; latic velké, rozkladité; klásky vícekvěté, tmavě červeno-hnědé; osa klásků s dlouhými bílými chlupy (po odkvětu se ještě prodlužujícími)
- břehy stojatých vod; VI-IX; roztroušeně
- záměny: sterilní *Phalaroides arundinacea*

***Milium effusum* L. (pšeníčko rozkladité)**

- modro-zelené lysé rostliny; jazýčky dlouhé (5-7 mm), na vrcholu dřipený; latic velké, všestranně rozkladité, řídké; větve dlouhé, tenké, přeslenitě uspořádané, po odkvětu nazpět sehnuté; klásky jednokvěté, drobné, oblé, neosinaté
- listnaté lesy; V-VII; roztroušeně

***Briza media* L. (třeslice prostřední)**

- volně trsnaté rostliny; latic velmi rozvolněné; klásky vícekvěté, široce vejčité, zploštělé, na bázi uťaté až slabě srdčité, převislé na dlouhých křivolakých stopkách, neosinaté
- louky; V-VII; dosti hojně

***Sieglingia decumbens* (L.) Bernh. (trojzubec poléhavý) (= *Danthonia decumbens* (L.) DC.)**

- trsnaté šedozelené rostliny; lodyhy poléhavé až vystoupavé; listové pochvy dlouze brvité; jazýček nahrazen věncem krátkých chlupů; květenství úzká, hroznovitě stažená latic; klásky vícekvěté; pluchy 3-zubé, střední část krátce osinatá
- louky, světlé lesy; VI-VII; vzácně

Typhaceae (orobincovité)

***Typha latifolia* L. (orobinec široolistý)**

- lodyha tuhá; listy sivozelené, přesahující květenství; horní samčí a dolní samičí palice sblížené, ± stejně dlouhé; P černohnědý, nepatrný
- břehy rybníků, bahnité příkopy, silně podmáčené louky; VII-VIII; roztroušeně až dosti hojně

Lemnaceae (okřehkovité)

***Lemna minor* L. (okřehek menší)**

- drobné rostliny plovoucí na hladině; „listy“ (listovité články) oválné až vejčité, s jedním kořenem, oboustranně ploché, často asymetrické, nezřídka shloučené po 2-3; květy ukryty v nepatrném toulci
- stojaté až mírně tekoucí vody; VI-VIII; hojně
- zástupci čeledi patří k extrémně vzácně kvetoucím rostlinám